

Utorak, 28. februar 2005.

Svedok Ramiz Qeriqi

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.17 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan svima. Gospodine Whiting, izvolite.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, pre nego počnemo sa sledećim svedokom želeo bih da Pretresnom veću predstavim još jednog člana tima Tužilaštva, gospodina Shina, koji je već neko vreme radio sa ovim timom ali ne u sudnici, a sad se prvi put pojavljuje u sudnici.

SUDIJA PARKER: Hvala lepo. Gospodine Shin, dobro došli.

TUŽILAC WHITING: Mi samo želimo časni Sude da vas i nadalje zbunujemo sa još jednim licem sa naše strane. Spremni smo za novog svedoka koji sada može da se uvede u sudnicu.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Molim vas budite ljubazni pa pročitajte svečanu izjavu koja se nalazi na kartici pred vama.

SVEDOK QERIQI: Da.

SUDIJA PARKER: Pročitajte to naglas, molim vas.

SVEDOK QERIQI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno. Izvolite sedite. Gospodin Whiting ima neka pitanja za vas. Izvolite gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, Časni Sude.

svedok Ramiz Qeriqi

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING:

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, molim vas recite svoje ime i prezime?

SVEDOK – ODGOVOR: Zovem se Ramiz. Prezivam se Qeriqi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada bili poznati pod nekim pseudonimom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Bio sam počastvovan kada sam dobio nadimak Luan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste dobili taj nadimak?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Taj sam nadimak dobio negde 1991. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste taj nadimak imali i tokom rata 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li ste vi dobili *subpoenu* da dođete ovde danas da svedočite?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U aprilu 2003. godine da li ste dobili poziv iz kancelarije Tužilaštva da dođete na razgovor kao osumnjičeni?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, 22. aprila sam obavešten, a javio sam se 23. aprila.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste rekli istinu tokom tog razgovora?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pokušao sam da kažem istinu i mislim da jesam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći kad ste rođeni?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: 1950. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Oprostite, molim vas datum vašeg rođenja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: 15. aprila 1962. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gde ste rođeni?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Krajmirovcu/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A to je na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Krajmirovci/Krojmir su u Drenici/Drenicë, delu severne Albanije koji danas zovemo Kosovo/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Možete li nam reći nešto o vašem obrazovanju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nažalost, završio sam samo osnovnu školu u svom rodnom selu, a srednju školu sam završio u Lipljanu/Lipjan. Zatim sam počeo studije na Fakultetu biologije u Prištini/Prishtinë 1981. godine. Ali situacija je bila takva da su nas Albance Srbi... *Shkije*, kako nazivamo Srbe, izbacili s fakulteta, iako moj fakultet nije njima stvarao probleme. Međutim oni su se potrudili da proteraju sve naučnike i sve studente, sve Albance sa Kosova/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Posle 1981. godine, nakon što su vas Srbi izbacili sa Univerziteta, šta ste uradili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Mnogi Albanci, neki od nas su bili u zatvoru, intelektualci koji su diplomirali na fakultetu, oni koji su rekli "Ne" Srbima i rekli da je Kosovo/Kosovë naše, završili u zatvoru. A mnogi od nas, uključujući i mene su napustili zemlju. Ja sam otišao u Sloveniju gde je moj brat radio, koji me je, sa još nekoliko prijatelja, prihvatio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nakon izvesnog vremena, od vas se takođe tražilo da odslužite vojni rok?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Vojni rok sam odslužio 1982./1983. godine u Sloveniji. U to vreme to je bila Jugoslovenska narodna armija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta ste radili posle toga?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Nakon što sam odslužio vojni rok, vratio sam se ponovo u Sloveniju gde je bio moj brat živeo, da bih tamo radio. Radio sam kao radnik, kao fizički radnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo ste ostali u Sloveniji?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: U Sloveniji sam ostao do 1991. godine kada je izbio rat.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Od 1983. godine do 1991. godine, da li ste imali priliku da se vratite na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da, više puta. Više puta.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam reći šta ste radili u Sloveniji u tom periodu od 1983. godine do 1991. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: U Sloveniji sam radio kao fizički radnik. Na početku sam radio za neka albansko-slovenačka preduzeća a nakon izvesnog vremena, nakon što sam naučio posao, osnovao sam svoju vlastitu građevinsku firmu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta se desilo u Sloveniji 1991. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Slovenački narod je želeo slobodu i nezavisnost. Želeli su da se odvoje od Jugoslavije koja je veštačka tvorevina, što smi i mi Albanci želeli da uradimo ali nismo imali podršku za to. Tako da su Slovenci počeli svoj rat. A u to vreme ja sam bio dobrovoljac i borio se na strani slovenačkog naroda kako bih zaštitio decu i starije. Pozvao sam svoje prijatelje Albance tamo, bilo nas je oko 33 koji smo se javili kao dobrovoljci. Obavestio sam ljude na koje se to odnosilo da smo mi voljni da se borimo, dao sam imena ljudi koji su voljni da se bore i rekli su da će nas obavestiti ako bude potreba da se borimo. Međutim, kao što znate, rat je bio kratak i nije bilo potrebe da se iko od nas pridruži borbi. Mi smo hteli samo da damo svoj humanitarni doprinos tom ratu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste se vratili na Kosovo/Kosovë 1991. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da. Vratio sam se.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kad se se vratili 1991. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da. Slovenci su ponudili da mi daju njihova dokumenta, državljanstvo i tako dalje. Međutim krajem 1991. godine, to je bio decembar, ja sam se vratio na Kosovo/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta ste radili na Kosovu/Kosovë nakon što ste se vratili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Vratio sam se na Kosovo/Kosovë i pokušao da nađem posao kad sam uspevao da ga nađem ali uglavnom najveći deo vremena živeo sam tamo ilegalno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako mislite da ste bili tamo ilegalno?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Pa ilegalno u odnosu na tadašnju vlast, na *Shkije*, na Srbe.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A zašto ste živeli ilegalno na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Zato što sam ja bio Albanac, rođen u Drenici/Dreničë i moja porodica nije govorila srpski.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da bude jasno, ko je smatrao da ste vi tamo ilegalno?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ko nas je smatrao takvima? Ne, ja kažem da sam ja živeo tamo ilegalno, jer su Srbi u to vreme... čak i ranije su me batinali pošto su imali moć i smatrali su normalnom stvari da me tuku kao Albanca i tražili su navodno oružje koje sam ja trebao da imam, u stvari, tražili su izgovor da bi me strpali u zatvor. Hteli su da nađu izgovor ne samo za... ne samo u mom slučaju već u slučaju mnogih Albanaca samo su tražili izgovor kako bi nas Albance proglasili nepoželjnim licima za Vladu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja želim da vam pokažem jednu kartu, to je karta 6 dokaznog predmeta Tužilaštva P1.

TUŽILAC WHITING: Molim da se stavi na grafoskop.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li možete da pokažete vaše rodno selo, Krajmirovce/Krojmir?

TUŽILAC WHITING: Molim da se svedoku da marker.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite to, gospodine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da. Imam marker. To je ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC WHITING: Molim da u zapisnik uđe da je svedok zaokružio selo Krajmirovce/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možda bi bilo jasnije ako biste upotrebilo ovaj drugi marker, hvala. Možete li da zaokružite....

TUŽILAC WHITING: Zapravo ako bi moglo da se prikaže na grafoskopu zbog sledećeg pitanja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, možete li nam zaokružiti područje koje vi nazivate Drenica/Dreničë. Možda to celo područje nije na karti ali gdje god jeste to područje koje se naziva Drenica/Dreničë, možete li da zaokružite krug oko tog područja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne vidi se ciela Drenica/Dreničë. Mogu da opišem to rečima onako kako najbolje znam jer ona se sastoji od nekoliko opština. Srbica/Sakenderaj, Drenovac/Drenoc, Glogovac/Gllogoc. Zatim neka sela u opštinama Lipljan/Lipjan, Mališevo/Malishevë, zatim neka u opštini Mitrovica/Mitriovicë i neka sela u opštini Vučitrn/Vushtrri. Možda sam neka sela izostavio ali to su manje-više sela od kojih se sastoji Drenica/Dreničë. Ovde se vidi samo mali deo tog područja, jer Drenica/Dreničë je mnogo veće područje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nisam ovde mogao tačno da označim to područje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Vi ste ovde sada iscrtali jednu liniju u obliku slova U koja ide od... otprilike od Koretice/Korroticë, zatim dole južno prema Crnojlevo/Carralevë i oko... prema... imam problem... Orlatu/Arllat i Negrovcu/Negroc. Da li je to tačno? Da li je to linija koju ste iscrtali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. To je to.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A to područje koje je unutar tog slova U, da li je to područje deo regiona Drenice/Dreničë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING: Molim da se da broj ovom dokaznom predmetu.

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P151

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, vi ste rekli da su vas tukle srpske vlasti. Kada se to desilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To se desilo 1990. godine. Nisam siguran tačno kad. 1990. ili 1991. godine, verovatno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li nam opisati šta se desilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je bilo oko 23.00 časa, vraćao sam se iz Slovenije gde sam radio, u selu Rusinovce/Resinoc, pre nego što sam stigao u svoje selo. Posle Rusinovca/Resinoc dolazi selo Sedlare/Shalë, a onda Krajmirovce/Krojmir, moje selo. Srbi su, kao što sam rekao, radili ono što su radili svim Albancima. Pitali su me... zaustavili su me i tražili da pokažem papire. Onda su rekli: "Nisi nam pokazao dokumenta kako treba". "Stavi ruke na automobil", rekli su i počeli da me tuku. Ali to mene, u stvari, nije oslabilo, samo me je učinilo jačim, jer oni su mi jasno pokazali da su oni naši neprijatelji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ih je bilo?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Petorica.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi bili sami?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bio sam s jednim svojim rođakom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se vratimo sada na vreme kada ste se vratili na Kosovo/Kosovë u decembru, dakle krajem 1991. godine. Da li ste tokom 1992. godine učestvovali u obuci ljudi s Kosova/Kosovë?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gdje je bila ta obuka?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ta obuka je bila prvo u našim planinama, oko Krajmirovca/Krojmir. Tamo se nalaze visoke planine kod sela koje se zove Karaćica/Karaćicë. I mi smo se tu organizovali i 1992. godine smo postigli sporazum. Nisam bio sam, tu je bila veća grupa ljudi i onda smo pronašli najbolju lokaciju i odlučili da odemo u Tiranu da tamo prođemo obuku. Za to sam zadužen bio ja, moj prijatelj Ruzhdi Saramati i Merita Mazreku. Ona je bila odgovorna za devojke, ja sam bio zadužen za mladiće. Moja dužnost je bila da vodim računa o prelazu granice.

prevodioci: Zamolite svedoka da govori sporije. Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, ono što vi kažete moraju prevodioci da prevedu a vi govorite prebrzo. Molio bih da malo usporite kako bi prevodioci mogli sve da prevedu.
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U redu, mogu sada sve to da ponovim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislim da nema potrebe da ponavljate ali molim vas, nastavite da govorite samo malo laganije. Rekli ste da su zajedno s vama bili Ruzhdi Saramati i Merita Mazreku...
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Ja i Merita smo bili odgovorni da ljude odvedemo na mesto obuke. Halil Alidemaj i Ruzhdi su bili odgovorni za pribavljanje sredstava. I mi smo pokušali da organizujemo obuku znajući šta nas čeka, s kakvim ćemo se neprijateljem suočiti, znali smo da smo mi često prema njima bili previše popustljivi, oni to nisu želeli i mi smo se sada pripremali za upotrebu jezika sile.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi i ovi ostali ljudi koje ste pomenuli, bili dio neke grupe, pokreta ili organizacije u to vreme?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, to je bila Stranka nacionalnog jedinstva koja je to organizovala. Mi smo u stvari bili grupa dobrovoljaca koji su želeli da doprinese rešavanju nacionalnog pitanja bez obzira na žrtve koje su se od nas tražile. Mi smo bili spremni da položimo i svoje živote. Ljudi iz Srbice/Skenderaj, iz Krajmirovca/Krojmir i Prizrena/Prizren su u tome učestvovali. Mi smo imali svoj centar u Prizrenu/Prizren i održali smo, takođe, i mnoge sastanke u Krajmirovcu/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vodili ljude sa Kosova/Kosovë u Albaniju na obuku?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Jesmo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad se to desilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pa mi smo potpisali sporazum 1992. godine... postigli smo sporazum 1992. godine, a 1993. godine smo odveli jednu grupu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko je bilo članova u toj grupi, kolika je bila grupa?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Deset mladića i pet djevojaka.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Odakle su bili ti ljudi?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kao što sam već ranije rekao, mislim da su bili su iz Srbice/Skenderaj, zatim iz mog sela nekoliko, ih bilo je nekoliko iz Prizrena/Prizren, zatim iz okoline sela Mališevo/Malishevë. Ovde sa sobom imam fotografiju na kojoj smo ja lično i moji prijatelji, ali nismo svi na toj fotografiji. Ako želite, mogu da vam je pokažem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, molim vas. Molim vas, stavite je na grafoskop.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je fotografija...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta prikazuje ova fotografija?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je fotografija na kojoj su osobe koje su prolazile obuku za vođenje gerilskog i frontalnog rata ukoliko se pojavi potreba da se odgovori na srpske napade.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gde ste vi na ovoj fotografiji?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ova osoba ovde to sam ja, mislim da se nisam mnogo promenio u ovom vremenu.

TUŽILAC WHITING: Svedok je identifikovao osobu u drugom redu koja stoji s desne strane u beloj košulji.

SVEDOK QERIQI: To sam ja. Ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je Jetë Hasani na ovoj fotografiji?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, on je u sredini ali on nije prolazio obuku, on nas je samo ekonomski pomagao. Srbi su ga premlatili, neki policajci iz Štimlja/Shtime i Godanca/Godanc. Tako teško su ga pretukli da je morao da ode u Tiranu na oporavak. Nakon što se oporavio, sastao se sa nama. Poznavao sam ga od ranije. Kada je video šta pokušavamo da radimo, zašto smo u Tirani, počeo da nam pomaže finansijski jer je on bio dobro plaćen i zbog toga je on ovde s nama na fotografiji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete pokazivačem da pokažete tog čoveka?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Rekao sam da je u sredini, stoji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC WHITING: Svedok je pokazao osobu u plavoj košulji koja stoji u sredini drugog reda.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, uz vašu dozvolu, ja ću zamoliti da napravimo kopiju ove fotografije da bismo je imali kao dokazni predmet a siguran sam da vi želite da zadržite original.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Možete je uzeti ako želite, imam ja i druge kod kuće, mogu vam ih dati.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pa, mislim... u redu....

TUŽILAC WHITING: Molim da se fotografija obeleži.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kako želite.

TUŽILAC WHITING: Molim da se ova fotografija uvede u spis.

SUDIJA PARKER: Da, biće uvedena.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P152.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo je trajala obuka?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Negde između šest i sedam meseci.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li da nam opišete tu obuku?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Prvi deo obuke održan je u jednoj prostoriji, tamo su nas obučavali moralno, fizički i psihološki. Zatim je jedan deo bio u šumi, a treći deo je bio u gradu. Ja ću vam objasniti svaki od tih delova ukoliko želite. Oni koji imaju predstavu šta je to obuka, znaju šta znači biti obučavan u šumi i u gradu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Onda ću da vam postavim samo neka konkretna pitanja. Da li je bilo ikakve obuke sa oružjem?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne u Albaniji, nego kada smo se vratili na Kosovo/Kosovë, samo tada smo koristili oružje zato što smo u Albaniji bili ilegalno, čak i tamo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li mi reći gde se to u Albaniji održavala ta obuka?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Žao mi je ali to je tajna. To je bila jedna sportska... gimnastička hala

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pa, neću insistirati zato što nije naročito značajno. Govorili ste da ste ovu grupu doveli 1993. godine. Da li ste posle ove doveli bilo koju drugu grupu na obuku u Albaniju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Mi smo osnovali još jednu grupu ali zbog ekonomskih razloga morali smo da je vratimo natrag. Obučili smo ih na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gde ste tu obuku vršili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U planinama. Oko Krajmirovca/Krojmir, negde oko *Pole*.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste vršili tu obuku koliko je ljudi bilo obučavano?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Uvek su bili u grupama od deset. Ponekad od pet, ali ne više od toga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi vodili obuku?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne za sve. Ali sam uvek bio odgovoran za grupu ili sam bio uključen u rad grupe.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada bih vam skrenuo pažnju na 1994. godinu. Da li ste te godine negde odlazili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Išao sam u Nemačku 1994. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kada 1994. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: 11. februara 1994. godine stigao sam u Minhen.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A zašto ste išli u Nemačku?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Neki su me prijatelji poslali da se tamo sretnem s nekim. Bili su neki prijatelji tamo koji su skupili neka sredstva za nas, kako bismo nastavili da radimo ono što smo radili. Ali sa onim prijateljem sa kojim sam krenuo nisam mogao da dovršim putovanje, jer je on imao lažne isprave, lažne dokumente i nisu mogli da dobiju prave. Samo sam ih ja imao napravljene u Nemačkoj. I počeo sam da radim zvanično sve do 1998. godine.... izvinjavam se. Sedam meseci se nisam javljao vlastima, misleći da ću se vratiti u domovinu. Ali nisam se vratio zato što se stvari nisu promenile. Morao da se prijavim kao izbeglica i obavestio sam ih o svim problemima koje sam imao na Kosovu/Kosovë. Oni su mi dali azil, dobio sam nemački pasoš kao izbeglica, ne kao Nemač.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste radili do 1998. godine. Možete li nam reći koju ste vrstu posla obavljali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Radio sam u građevinarstvu a i u nekim restoranima. Nakon dvanaest sati čistili smo restorane. Radio sam za firmu koja se zvala *Whitman* [Whitman Construction Company], radio sam za građevinsku firmu i nisam se stideo da radim taj posao, zato što sam vidio da albanski profesori, akademici rade slične, čak i gore poslove. Sećam se jednom jednog bivšeg profesora Kosovskog univerziteta koji mi je rekao: "Pošto dobro poznaješ ovaj posao, ti si dobar radnik, molim te uzmi me kao svog pomoćnika". I tako sam i u radio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, dok ste bili u Nemačkoj, jeste li se uključili u pokret koji je bio vezan za Kosovo/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako se zvao taj pokret ili grupa?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Nemačkoj sam radio za nekoliko pokreta ali uglavnom sa Narodnim pokretom Kosova. Tamo su bili ljudi iz Partije nacionalnog jedinstva i Demokratskog saveza Kosova. I Demokratska partija Albanaca. Ovaj je pokret bio bolje organizovan, imao je više aktivista. Oni su bili više uključeni u Nacionalni oslobodilački pokret i ja sam se bolje vezao za taj pokret ili bolje u njemu delovao, pomogao sam im. Našao sam im dvoranu kako bi se mogli sastajati.

Obaveštavao sam ljude da dođu na te sastanke kao što sam našao i mesto za održavanje tih sastanaka.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da se grupa zvala Narodni pokret Kosova. Da li su postojali određeni inicijali tog pokreta, te grupe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, NPK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da je još bilo nekih grupa koje su bile tu uključene u NPK, bilo je Nacionalni oslobodilački pokret Kosova. Koje druge grupe su postojale, osim Nacionalnog oslobodilačkog pokreta Kosova koja još?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bila je Partija nacionalnog jedinstva.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je ona imala neke inicijale?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: UNIKOMB.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Još neka stranka?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Postojala je i stranka koja se zvala RPA, Revolucionarna partija Albanaca. Ja sam spomenuo one sa kojima sam radio, jer bilo je i drugih. Ali sve su one išle u istom pravcu zato što su svi bili mišljenja da se bez borbe nikada nećemo moći osloboditi, tako da su i druge stranke pošle istim pravcem. Ali NPK je preduzela više aktivnosti i koordinirala je legalni rat koji se vodio na Kosovu/Kosovë. Ja sam mislio da je to mesto na kome mogu dati veći doprinos zato što sam bio obučen. Osećao sam se spremnim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako bi nam bilo jasno, a postaviću vam i neka pitanja o NPK, NPK se zalagao za borbu protiv Srba na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne samo NPK, već cela nacija, svi su oni bili protiv Srba. Ali kao što sam spomenuo ranije, NPK je imala članove, istaknute članove. Mnogi od njih su bili u zatvoru i silom oterani sa Kosova/Kosovë od Srba. Oni su želeli da žive na Kosovu/Kosovë ali vlasti u to vreme im nisu dozvolile, pa su morali da odu. Po mom mišljenju, oni su zemlju napustili da bi se vratili a ne da ostanu zauvek. I zbog toga mislim da su ti članovi imali snažniju osnovu kao patriote u svom nacionalnom radu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li znate ko je bio vođa NPK u to vreme?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Možda grešim. Sada je Emrush. Možda je u to vreme on bio. Znam da su tamo bili Ymer Alushani, Ali Ahmeti, Azem Syla i mnogi drugi koje ja nisam znao. Ali to su uglavnom bili ljudi koje su dobro znali Albanci sa Kosova/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Spomenuli ste Emrusha. Da li znate kako je njegovo prezime?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Xhemajli.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate gdje se u to vreme on nalazio?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam gde, ali sastanci su se održavali u kantonu Argau u Švajcarskoj.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi odlazili na te sastanke u Švajcarskoj?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Otišao sam tamo kad sam tražio dozvolu da se borim, ne ranije.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada je to bilo?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: To je bilo u januaru 1998. godine. Bio sam tamo i ranije ali sam uglavnom slao poruke preko prijatelja. Tamo sam lično otišao u januaru 1998. godine.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zašto ste otišli u januaru 1998. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Verujem da to ceo svet zna, ne samo ja, da su u to vreme Srbi masakrirali mnoge porodice i to je naprosto bilo predratno stanje ili možda čak i ratno stanje na Kosovu/Kosovë. Otišao sam tamo da mi daju dozvolu da odem i da se borim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Od koga ste to tražili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Podneo sam pismeni zahtev. Predsedništvo se nalazilo tamo, ovi ljudi koje sam ranije spomenuo kao i neki drugi kojih se ne sećam. Poštovanje koje sam gajio prema njima kao i poverenje koje su oni uživali, bio sam spreman, zapravo, da odem kad mi oni kažu da idem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta je bilo napisano u tom zahtevu? Šta ste vi tražili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Tražio sam da mi se dozvoli da odem da se borim, da platim svoje putne troškove, zato što nisam bio sam. Bio sam sa nekoliko svojih prijatelja. Vremena su bila takva, niste mogli tek tako da dođete i da stupite u rat, morali ste negde da se javite. A to sam i uradio, ja sam se prijavio tamo i došao sam legalno da stupim u borbu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste tražili da stupite u OVK da se borite?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne tamo, nego na Kosovu/Kosovë. Možda se radilo pogrešnom prevodu, jer je rečeno da se borim tamo. "Tamo" je značilo u Švajcarskoj. Ja sam tražio dozvolu da odem i da se borim na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne, shvatio sam. U pravu ste, bilo je pogrešno prevedeno. Moje pitanje je bilo: da li ste nameravali da tražite da se borite sa OVK na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Naravno. OVK je bila za sve nas koji su želeli da se bore. Svi Albanci su u to vreme bili OVK. Mnogo ste puta mogli da vidite parole na ulicama "Mi smo OVK", zato što je to, zapravo, bila jedina snaga koja je vratila identitet kosovskom narodu a ja sam bio njegov deo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi ste rekli da niste bili sami, da ste bili sa nekoliko prijatelja. Da li se sećate koliko njih?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Bilo nas je nekoliko ali uprkos činjenici da sam ja isto tako podneo i njihove zahteve i premda smo svi bili dobrovoljci, polovina grupe je odlučila da ne pođe. Pa je samo jedna polovina grupe otišla na Kosovo/Kosovë. Ne znam koji je bio razlog zbog kog ovi drugi nisu došli. Možda

nisu bili dovoljno pripremljeni. Mislim da imam sa sobom papir sa imenima tih osoba koje su tamo bile u to vreme.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Imena osoba koja su sa vama otišla na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Imena osoba koje su podnele zahtev da odu da se bore na Kosovu/Kosovë. I kao što sam rekao, iz te grupe su neki otišli na Kosovo/Kosovë a neki nisu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete da se setite ko je sa vama otišao na Kosovo/Kosovë ili morate da pogledate taj list papira koji ste rekli da imate sa sobom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Oprostite, ovo je list papira sa imenima onih koji su tražili da odu da se bore. Neki od onih koji su išli da se bore nalaze se na tom spisku, a ovi drugi nisu. Nisu imali sredstava da odu na Kosovo/Kosovë. Trojica ili četvorica su stvarno došli, možda su se ovi drugi kasnije priključili ali ja to ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, da li možete da izvadite taj spisak?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Sada ću da ga potražim. Ovo je spisak koji sam ja u to vreme napravio. Tako sam ga prvobitno sastavio i zajedno sa zahtevom...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko se ljudi nalazi na tom spisku?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Imena dvanaest osoba se nalazi na tom spisku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I koliko je ljudi na kraju otišlo na Kosovo/Kosovë od tih dvanaest osoba?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Oko šest. Od tih dvanaest, pet ili šest. Neki su došli posle mene. Možda ukupno sedam ali zajedno sa mnom pet osoba sa te liste došlo je na Kosovo/Kosovë, a i trojica ili četvorica drugih čija se imena ne nalaze na ovom spisku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, da sada sklonite taj spisak. Da li ste dobili dozvolu da pođete sa tom grupom? Pretpostavljam da jeste.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Dobio sam dozvolu kasnije, u martu 1998. godine. Imao sam dozvolu ali u martu su me pozvali, pa sam otišao da pokupim novac u Švajcarskoj, novac je bio kod Jashara Salihua i onda smo krenuli na put u Duraj.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste bili u Nemačkoj da li ste poznavali Isaka Musliju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, on je bio moj prijatelj i bili smo veoma bliski.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je on bio uključen u NPK?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da nije, ne znam. Ne znam kada je reč o ovom pitanju. Bio je moj prijatelj, prijatelj moje porodice. Mi smo se sastajali tokom informativnih satanaka vezanih za OVK u to vreme kada su tamo bili Abedin Rexha i Ilaz Kodra, kao i mnogi drugi aktivisti. Tada je on položio zakletvu da će se priključiti borbi. Mi se nismo poznavali ranije, iako nismo živeli daleko jedan od drugog na Kosovu/Kosovë. Međutim, nakon što je položio zakletvu da stupa u borbu, mi smo postali nerazdvojni u Nemačkoj, odlazio sam da ga posećujem u njegovom stanu a on

je dolazio u moju kuću gdje sam bio sa svojom porodicom. Odlazili bismo zajedno na ove informativne sastanke sa OVK. Zajedno smo i otišli u borbu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako mislite da ste zajedno otišli u borbu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Došli smo zajedno na Kosovo/Kosovë. On je bio u onoj grupi sa kojom sam i ja došao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste otišli u Duraj. Da li je to bilo u martu 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kraj marta, negdje krajem marta. Nisam sasvim siguran, mislim da bi trebalo da je krajem marta ili početak aprila.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li je iko iz ove grupa koja je konačno otišla na Kosovo/Kosovë, bio na čelu te grupe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ova grupa sa kojom sam ja došao?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko je bio na čelu te grupe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja sam bio vođa grupe ili osoba odgovorna za tu grupu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad ste došli u Albaniju, šta se dogodilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo su nas čekali prijatelji da bi nam dali uputstva kako da uđemo na Kosovo/Kosovë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste dobili uputstva o tome kako da pređete na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko vam je dao ta uputstva?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kasnije sam saznao da je on bio glavni komandant OVK. To je bio Azem Syla i bilo mi je veliko zadovoljstvo što sam ga upoznao, zato što je po mom mišljenju to što je on bio na tom položaju značilo za mene da će sve krenuti na bolje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li čuli za njega pre nego što ste otišli u Albaniju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Znali smo ga kao ime. Znali smo ga kao ime, kao aktivistu u nacionalnim pitanjima. Poštovali smo ga kao osobu. Njega su Srbi, takođe, tražili.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zašto su ga tražili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Zato što je Albanac i zato što je znao da Kosovo/Kosovë pripada Albancima i to je razlog, po mom mišljenju. On je to znao bolje nego mi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo ostali u Albaniji pre nego što ste prešli na Kosovo/Kosovë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam tačno, možda nedelju dana ili dve nedelje, mislim da nije bilo više od dve nedelje. Možda nedelju dana ili deset dana. Nisam sasvim siguran.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da vam je Azem Syla dao uputstva kako da pređete na Kosovo/Kosovë. Da li vam je rekao kuda da idete?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Došao je s nama sve do mesta Krumë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta se dogodilo nakon toga?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Onda nam je dao uputstva kuda da idemo. Meni je dao ta uputstva.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gdje vam je rekao da idete?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Rekao je da idemo u Likovac/Likoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste otišli u Likovac/Likoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nakon nekih teškoća uspeali smo da dođemo do Likovca/Likoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kakve su to bile teškoće?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Naravno, problem je bila sama granica, bilo je teško preći granicu zato što su Srbi došli iz Srbije kako bi čuvali albansko-albansku granicu, pa smo morali da budemo oprezni. Iako je to bila albanska teritorija, tamo su Srbi izgradili svoje granične prelaze i čuvali su granicu kako mi ne bi mogli da prodremo. Imali smo teškoća. Trebalo nam je nekoliko dana da pređemo granicu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Već ste to nekoliko puta spomenuli ali kako bi bilo jasno, da li vi smatrate da je Kosovo/Kosovë o deo Albanije?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Istorijski govoreći mislim da ono jeste deo Albanije. I zato kad god čitam istoriju, jasno mi je da je ono otcepljeno nepravedno i da nije trebalo... nije neophodno, zapravo, da se vodi rat, nego bi trebalo naći rešenje putem diplomatskih pregovora. 90 posto Albanaca su tamo a samo 10 posto su pripadnici drugih nacionalnosti.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo vam je trebalo da stignete do Likovca/Likoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Od Krumë nam je trebalo gotovo sedam dana da tamo dođemo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta se dogodilo kad ste došli u Likovac/Likoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo smo videli da je vojska dobro organizovana i bilo nam je zadovoljstvo da to vidimo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste se sreli sa nekim?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, sa osobom sa kojom mi je rečno da se sastanem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A ko je to bio?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Azem Syla mi je reko da se sastanem sa Agranom i čovekom koji je imao broj 10, pseudonim 10, a to je bio Rexhep Selimi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da liste doneli nešto Rexhepu Selimiju?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, doneo sam pismo u kome je bilo napisano gde sam trebao da idem, koji su moji zadaci i dužnosti iako mi je to bilo rečeno usmeno. U tom pismu je rečeno da bih trebalo da budem stacioniran u području Krajmirovca/Krojmir, zato što potičem iz tog sela i poznajem teren.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo vremena proveli u Likovcu/Likoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo sam ostao nedelju dana. Zatim sam otišao u Klečku/Klečkë a zatim u Krajmirovce/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste otišli u Klečku/Klečkë da li ste tamo otišli sami ili sa nekim?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo sam se slučajno sreo sa Çelikuom i Sadikom Shalom, koji je sada mučenik, i zajedno smo otišli.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zajedno s njima ste otišli iz Likovca/Likoc u Klečku/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Klečku/Klečkë, da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste se slučajno sreli sa Çelikuom da li ste razgovarali o nečemu? Da li ste pričali s njim?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: On je verovatno čuo od Rexhepa Selimija da idem u Klečku/Klečkë, mi se pre toga nismo poznavali. Ali tokom razgovora pitao me je da li idem u Klečku/Klečkë, ja sam rekao: "Da." za mene je bilo veliko zadovoljstvo da vidim da su vojnici OVK u Klečki/Klečkë imajući na umu geostratešku važnost tog mesta. Nismo ni o čemu drugom razgovarali. Jednostavno smo samo zajedno otputovali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li na objasniti šta mislite kad ste rekli "geostrateška važnost Klečke/Klečkë"?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Klečka/Klečkë je jedno planinsko područje i bilo nam je lako da se branimo od Srba, od srpske vojske.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste iz Likovca/Likoc otišli u Klečku/Klečkë, da li je to bilo marta meseca ili je bilo u aprilu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, to je bilo u aprilu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Osoba za koju ste rekli da se zvao Çeliku, da li ste znali kako se on zapravo zvao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme nisam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste kasnije saznali njegovo pravo ime?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kasnije saznao njegovo pravo ime?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I šta ste saznali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Saznao sam da se zove Fatmir Limaj. Isto kao i za mene, mnogi vojnici nisu znali moje pravo ime jer su se tada koristili

pseudonimima. Neko je smatrao da je mnogo bolje da se služimo pseudonimima a ne pravim imenima i mislim da je ta osoba, ko god to bio, bila u pravu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pomenuli ste Sadika Shalu i rekli ste da je on mučenik. Da li znate iz kog je sela bio Sadik Shala?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Iz Klečke/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je on ubijen, ako znate.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Po mojim saznanjima ubijen je tokom borbi u Orahovcu/Rahovec.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vam je Çeliku rekao šta je on radio u Klečki/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nije bilo potrebe da nam to kaže, jer smo zajedno tamo putovali. On je jednostavno rekao da su morali da se stacioniraju u Klečki/Klečkë, da se stvari dobro odvijaju i ništa više.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste otišli u Klečku/Klečkë da li ste tamo ostali ili ste direktno nastavili u Krajmirovce/Krojmir?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Proveo sam dve noći u Klečki/Klečkë i zatim sam nastavio put u Krajmirovce/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste sami otišli u Krajmirovce/Krojmir?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Sam sam otišao kako bih organizovao tamo stvari, kako bih stupio u kontakt sa starim prijateljima i imao sam da im prenesem poruku da se svi mobilišemo i kako bismo sprečili srpske snage da prodru u sela u tom području i da ih zaustavimo u zlostavljanju stanovništva.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo ostali u Krajmirovcu/Krojmir?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Proveo sam tamo dve noći, zatim sam se vratio u Klečku/Klečkë, a zatim sam se ponovo vratio. To je ukupno trajalo nedelju dana, dakle Klečka/Klečkë, Krajmirovce/Krojmir, pa zatim ponovo Klečka/Klečkë, Krajmirovce/Krojmir. I to je trajalo nedelju dana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je to bilo u aprilu mesecu, ukoliko se sećate?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Kao što sam rekao, sve se to odigralo u periodu od nedelju dana,.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta se desilo nakon tih nedelju dana?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Morao sam ponovo da se vratim u Likovac/Likoc i da povedem sa sobom prijatelje koji su bili tamo i da se vratim u Klečku/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pokazaću vam fotografiju.

TUŽILAC WHITING: To je fotografija koja ima oznaku ERN U003-3680, i već je dostavljena Pretresnom veću. To je četvrta stavka, broj 4. Molim da se stavi na grafoskop. Molim da se malo podigne kako bismo videli celu fotografiju. Možete li malo naviše da pomerite molim vas. Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, da li poznajete ovu fotografiju?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, prepoznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate kada je snimljena ova fotografija?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Moguće je da je snimljena krajem aprila ili početkom maja meseca.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko se vidi na ovoj fotografiji?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Na fotografiji su: Kumanova, Ismet Jashari; Isak Musliu, Qerqizi; Çeliku, Fatmir Limaj; i Luan, komandant Luan, odnosno ja

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ispod otkucanog teksta nalazi se nešto napisano rukom. Da li je to vaš rukopis?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, to je moj rukopis i potvrđujem da sam to napisao onog dana kada ste prvi put sa mnom obavili razgovor.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da nam pročitate samo ono što je napisano rukopisom?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ova fotografija je zaista snimljena u Klečki/Klečkë, u *odi* [muška soba u albanskom domaćinstvu] ili gostinskoj sobi Hafira Shale. Rukopis je tačan, odnosno ja potvrđujem da je ovo moj rukopis i ovde se vidi moje ime i moj potpis.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: *Oda* Hafira Shale. Da li je Hafir Shala u nekom srodstvu sa Sadikom Shalom?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. On je Sadikov otac. Tako da je *oda* Sadikova ali obično kažemo da ona pripada osobi koja je na čelu porodice. Najstarijoj osobi u porodici.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Časni Sude, molim da se ovoj fotografiji da dokazni broj.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC WHITING: Fotografija i prevod koji ide uz nju.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P153.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Whiting, hvala, mislim da je ovo odgovarajući momenat za pauzu, nastavice s radom u 15.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, Časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, želeo bih da vam skrenem pažnju na početak maja 1998. godine. Da li ste u to vreme učestvovali u nekim borbama?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gde?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kog datuma je bila ta borba?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bila je 9. maja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako ste došli u Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme smo bili u Klečki/Klečkë i odatle smo otišli u Lapušnik/Llapushnik, jer smo čuli pucjavu. I mi smo otišli da ih spasavamo, da pružimo pomoć ljudima koji su se tamo borili.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko je još otišao u Lapušnik/Llapushnik sa vama, ako je bilo ko otišao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ukupno smo bili u tri grupe koje su otišle iz Klečke/Klečkë i u svakoj grupi je bilo po pet ljudi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je u svakoj grupi bio neko ko je bio zadužen za tu grupu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Jednu grupu sam ja predvodio, drugu je predvodio Topi a u treću Çeliku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je bilo ko bio zadužen za sve tri grupe zajedno?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo nije bilo da je neka osoba bila zadužena za sve grupe. U Klečki/Klečkë je Fatmir, odnosno Çeliku bio taj koji je bio na višem položaju pa je samim tim bio glavna osoba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad je reč o te tri grupe, rekli ste da ste iz Klečke/Klečkë otišli u Lapušnik/Llapushnik. Da li je neko bio zadužen za sve tri grupe u to vreme? Samo za vreme borbe u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kada smo stigli u Lapušnik/Llapushnik Fatmir je otišao sa prvom grupom. Onda smo Topi i ja otišli sa našim grupama. Topi je imao radio vezu a Fatmir nije. I mi smo došli kasnije, možda dvadesetak minuta kasnije.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali moje pitanje, gospodine Qeriqi, je sledeće: da li je bilo ko bio zadužen za sve tri grupe koje su iz Klečke/Klečkë otišle u Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Fatmir je bio zadužen u Klečka/Klečkë a nismo ni ja, niti Topi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle, kažete da je on bio zadužen za sve tri grupe? Da je bio glavni za sve tri grupe.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, jer je on bio odgovoran za ljude u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, šta se desilo u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Lapušniku/Llapushnik se vodila borba i to je bio veliki uspeh za OVK. Ali mi koji smo došli iz Klečka/Klečkë – govorim samo o mojoj vlastitoj grupi – nismo puno uradili, jer kada smo tamo došli borbe su već bile pri kraju. To je bila je zamka... jedno srpsko uporište gorelo. Za mene je bilo veliko zadovoljstvo da vidim, jer sam po prvi put shvatio da možemo da budemo u poziciji da odolimo srpskim napadima i da smo bili u stanju da zaštitimo naše zemlje, jer smo mi bili u našoj sopstvenoj zemlji.

Borili smo se za svoje oslobođenje, dok je sav arsenal oružja koji je tamo bio donesen iz Beograda. I mislim da je priroda bila na našoj strani jer, sredstva kojima smi mi raspolagali u odnosu na sredstva kojima au Srbi raspolagali se jednostavno nisu mogla porediti. Srbi su bili bolje tehnički opremljeni ali mi smo pobedili i uspeli da ih odbijemo. I mislim da je najveći uspeh koji smo ostvarili, ostvarila jedna grupa koju nisam znao po imenu. Mislim da je to bila grupa koja je dolazila sa druge strane puta i mislim da se ona zvala *Pellumbi* ali nisam siguran. Tako da su ostvarili najveći uspeh. I vojnici su bili ushićenim ; bili su jako srećni. To nam je dalo dodatne snage da se borimo u oslobodilačkom ratu. Izvojevali smo pobedu protiv najveće sile. Tako sam ja video tu borbu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li je OVK pretrpela neke gubitke?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da Srbi nisu pretrpeli gubitke ali jedan naš vojnik jeste poginuo, a još jedan je bio ranjen.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste ih oterali, govorim o Srbima. Gde ste ih to oterali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Srbi su se vratili na svoj prethodni položaj u Komoranu/Komoran. Povukli su se sa položaja na kome su bili i vratili su se u Komorane/Komoran. Tamo se nalazi jedno brdo koje se zove Čuka, ako se ne varam. Čuka, mislim u Komoranu/Komoran. Tamo su se vratili. Neki od njih su bili stacionirani na raskrsnici.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pomenuli ste...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Na raskrsnici...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pomenuli ste drugu grupu s druge strane puta i rekli ste da mislite da se ta grupa zvala *Pellumbi*. Na koji ste to put mislili kada ste o tome govorili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je glavni put Peć/Pejë – Priština/Prishtinë .

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste videli Ymera Alushanija tokom te borbe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ga poznavali pre tog datuma?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Jesam. Ali ne u takvim okolnostima. Znao sam ga personu, kao ličnost. Bio je osoba koja je svakome padala u oči. Bio je naočit. Bio je veoma visok. Ponekad kada sam odlazio Komorane/Komoran ili neka druga sela dešavalo se da ga vidim. Dakle, ja sam ga poznao ali ne u toku organizacije borbe.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koji je bio njegov pseudonim tokom rata?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme nisam znao njegov pseudonim ali sam kasnije saznao da mu je pseudonim bio Voglushi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Iz kog je on sela ako znate?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Iz Komorana/Komoran, koliko mi je poznato.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nakon te borbe 9. maja, da li znate koliko dugo je Lapušnik/Llapushnik ostao pod kontrolom OVK?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da je to bilo do prve ofanzive, jer ja nisam bio zadužen za Lapušnik/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada se odigrala prva ofanziva koji pominjete?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da je to bilo 25. ili 26. jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A nakon 9. maja koliko dugo ste ostali u Lapušniku/Llapushnik?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Samo tog dana kada su se vodile borbe.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A gde ste zatim otišli?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Posle toga sam se vratio u Klečku/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da je Fatmir Limaj imao jedinicu od pet osoba. Da li je ta jedinica imala neko ime?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako se zvala?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme, zapravo ne znam kako se zvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste kasnije saznali kako se zvala?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kasnije se zvali *Çeliku* ali na sam dan borbe nije imala naziv.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste čuli da se ta jedinica zvala *Çeliku*?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nisam siguran, možda je to bilo krajem maja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je Isak Musliu učestvovao u borbama 9. maja?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U kojoj je on bio jedinici? Vašoj jedinici, Topijevoj jedinici ili u *Çeliku*ovoj jedinici?
SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Želim da vam objasnim. To su bili kao odredi, jer svi smo bili manje-više iz jedne jedinice, ne bih želeo da unosim zabunu. Kada smo se borili, kad smo napadnuti, kad smo uzvračali napad mi smo to uradili kao tri grupe od po pet ljudi. Isak Musliu je bio sa *Çeliku*om.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste kasnije, u maju mesecu, ponovo učestvovali u nekim borbama u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Vratio sam se 29. maja sa još tri vojnika ... bilo nas je ukupno četvorica, kako bismo pomogli ljudima tamo, jer su Srbi vodili napad na Lapušnik/Llapushnik. Otišli smo u jedno obližnje mesto, u okolinu Komorana/Komorana, kako bismo pružili pomoć. Tako da smo se borili na strani... na krilu. Čekali smo da padne mrak i zatim su se snage povukle u mesto koje sam ranije pomenuo, povukli su se do one raskrsnice u Komoranu/Komorana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I kada ste 29. maja otišli u Lapušnik/Llapushnik, odakle ste došli?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Tada sam bio u Krajmirovcu/Krojmir a iz Krajmirovca/Krojmir sam otišao u Lapušnik/Llapushnik, to je u okolini Komorana/Komorana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zašto ste otišli u Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Kao što sam već objasnio, otišao sam tamo da pomognem, jer smo bili deo iste vojske.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: To mi je jasno ali kako ste znali da im je potrebna vaša pomoć?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Moje selo i Komorane/Komorana su veoma blizu. I čuo sam pucjavu i otišao sam da pomognem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo ste se tamo zadržali?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Samo tog dana. Stigao sam popodne i ostao sam do večeri i zatim sam se vratio u Krajmirovce/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom maja ili početkom juna 1998. godine, da li ste učestvovali u nekim drugim borbama?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Nisam siguran kada je to bilo ali sam učestvovao i u borbama u Ratkovcu/Ratkoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate otprilike kada je to bilo?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne sećam se datuma. Mogu to da saznam, ako želite, jer se zna kada je vođena borba za Ratkovac/Ratkoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kog meseca je to bilo?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Verujem da je to bilo u junu mesecu. Mislim da je bilo u junu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gde je Ratkovac/Ratkoc?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ratkovac/Ratkoc je blizu Orahovca/Rahovec.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Odakle ste došli kada ste otišli u Ratkovac/Ratkoc?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Tog dana sam bio u Klečki/Klečkë. I iz Klečke/Klečkë sam otišao u Ratkovac/Ratkoc.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zašto ste otišli u Ratkovac/Ratkoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Otišli smo da pružimo pomoć, jer su se tamo vodile borbe. Otišao sam tamo sa nekih pet, šest ili osam osoba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Recite nam kako ste znali da se tamo vode borbe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Verujem da mora da nam je neko rekao da se tamo vode borbe. Tako da je ekipa otišla iz Klečke/Klečkë. U grupi smo bili ja, Topi i još neki drugi čija imena ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li ste samoinicijativno otišli ili vam je neko rekao da tamo odete?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nismo mogli da idemo bilo kuda da nam neko ne kaže gde treba da idemo. Kada sam bio, na primer, u Krajmirovcu/Krojmir, ni jedan vojnik nije mogao da napusti mesto, bez mog znanja ili mog naređenja da ode da se bori. Tako da je bilo potpuno normalno da nam neko da instrukcije da odemo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko vam je dao uputstvo da odete u Ratkovac/Ratkoc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Klečki/Klečkë su sva uputstva dolazila od Fatmira, kao što je bio slučaj kod mene u Krajmirovcu/Krojmir ili sa drugim ljudima u drugim mestima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da se sada vratimo na Krajmirovce/Krojmir i koncentrišemo na maj mesec 1998. godine, jer ste nam rekli da ste tada bili u Krajmirovcu/Krojmir, tokom tog meseca. Recite nam šta ste tamo radili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Krajmirovcu/Krojmir sam organizovao ljude, počeli smo da radimo, da kopamo rovove, ne u Krajmirovcu/Krojmir, već u Crnojjevu/Carralevë, jer Krajmirovci/Krojmir su na izvestan način bili zaštićeni od Crnojjeva/Carralevë, od Zborca/Zborc, Lipovice/Blinaje, Fuštice/Fushticë. Tako da smo počeli s kopanjem rovova, podigli bunkere. Primili smo nove vojnike. To je bilo vreme kada smo javno delovali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Od maja 1998. godine pa sve do početka juna 1998. godine, koliko je vojnika u Krajmirovcu/Krojmir bilo pod vašom komandom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Imam negde evidenciju o tome. Manje sam bio u Zborcu/Zborc i u Lipovica/Blinaje. Mislim imao sam oko stotinu ljudi. Možda od 70 do 100 vojnika.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je vojnik po imenu Ramadan Behluli bio pod vašom komandom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Na kakvom je on bio položaju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Najpre je bio komandant odreda.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je to bilo? Kada je bio komandant odreda?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Na početku, u maju mesecu ili u junu. Mislim da je to bilo u junu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gde je bio stacioniran?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bio je povezan sa nama, radio je sa nama. Bio je stacioniran u Crnoljevu/Carralevë. Njegove dužnosti su bile u uglavnom podizanje bunkera i kopanje rovova. A reč je o bunkerima i rovovima koji su bili u blizini njegovog doma. Jer tamo je bilo njegovo rodno mesto.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi ikada davali naređenja Ramadanu Behluliju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam. Naravno, tokom rata ako neko na višem položaju da neki zadatak nekoj osobi, to je na izvestan način naređenje. Da vam dam jedan primer. Ja sam mu rekao da zauzme položaj, da radi na podizanju bunkera i da bude pripremljen, da bude spreman. Jer onda kada smo spremni, možemo da otpočnemo napad na srpske snage.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste mu to naložili da li ste smatrali da je to naređenje?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, naravno. Za vreme rata to jeste naređenje. Naravno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom borbi na vašem području – želeo bih da vam postavim nešto više pitanja o tome – ali tokom borbi na vašem području da li ste vi izdavali naređenja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja vam kažem kako su se stvari odvijale tokom rata. Mi smo imali jedno mesto gde su odlazili svi vojnici. A ja, koji sam bio njihov komandant ili vođa, ja sam ih raspoređivao na više punktova. Nismo imali toliko puno vojnika koliko su imali Srbi. Morali smo da ih raširimo na više mesta u grupama od po troje. I ja smatram da je to naređenje, jer su me slušali. Kad sam rekao: "Idite tamo i tamo po trojica" oni su odlazili na te pozicije. I to jeste bilo naređenje, to nije bio jedan dogovor među nama. Mi nismo imali vremena da postizemo dogovore. Dakle, to je bila neka vrsta naređenja, rekao bih. Ja sam im izdavao naređenja da odlaze na položaje i da ne dozvole Srbima da uđu u određeno mesto. Tako su se stvari odvijale. Oni nikada nisu odlazili na front a da ja nisam tamo, možda zato što sam imao više iskustva u tom smislu. A onda sam, takođe, tamo bio postavljen za izvesnog vođu ili komandanta, zato što sam već bio u ratu. I još jedna stvar. Krajem maja meseca ja nisam bio sam. Tamo je uvek bio još neko.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Postaviti ću vam pitanje o tome za koji trenutak. Ali kao prvo, rekli ste da ste imali vojnike raspoređene na različitim punktovima. Recite mi gde su se nalazili ti punktovi?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ti punktovi su bili u Crnoljevu/Carralevë. Imam skicu kako smo tamo djelovali, gdje smo podigli naše položaje, ali na nekim mestima nismo završili sa podizanje položaja, nismo imali bunkere. Tako da smo morali da pronađemo odgovarajuća mesta za vođenje borbe.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi... oprostite, bili ste stacionirani u Krajmirovcu/Krojmir. Da li je to tačno?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A rekli ste da ste imali položaj u Crnojlevu/Carralevë. Da li ste imali još negde neke položaje oko Krajmirovca/Krojmir?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, imali smo u Zborcu/Zborc, u Fuštici/Fushticë i u Lipovici/Blinaje . Ali na ova dva poslednja su mesta odlazio sam vrlo reko.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta je bilo sa položajem u Petraštica/Pjetërshticë? Da li je postojao položaj u Petraštici/Pjetërshticë ili nije?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tamo u Petraštici/Pjetërshticë je bila kasarna gde su vojnici spavali. Izvinjavam se, mislim da ste mislili na položaj sa kog smo vodili borbe?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi ste dobro shvatili moje pitanje i odgovorili ste na njega. Pomenuli ste da se nešto desilo krajem maja i da niste bili sami. Šta se desilo krajem maja kad je reč o komandi u vašem području?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bio sam tamo ranije. Organizovao sam svoje drugove. Pozvao sam ih da se pridruže ali to smo radili tajno, zato što se nije svako pridruživao, pridruživali su se samo oni za koje smo mislili da mogu da nam se pridruže u ratu. Pronašao sam ljude, seljane koji bi mogli da nas snabdevaju hranom. U to vreme je došao jedan drugi vođa, a to je bio Shukri Buja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta se desilo kada je on došao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja sam postao njegov zamenik ili pomoćnik. On je bio na višem položaju od mene.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta je rekao kada je došao, ako je nešto rekao? Šta vam je rekao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Došao je i rekao: "Od sada sam ja odgovoran, odavde do područja Kačanika/Kaçanik". Ali ja sam nastavio da obavljam isti posao u Crnojlevu/Carralevë, da uspostavljam položaje i pripremam se za odbranu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li se Shukri Buja koncentrisao na konkretna područja? Da li je on bio više usmeren na određena područja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: On je bio više u Lipovici/Blinaje i u Fuštici/Fushticë. Ponekad je dolazio da vidi šta radimo na položajima gde sam ja bio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A vi ste se koncentrisali na Crnojlevo/Carralevë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako znate, ko je postavio Shukri Buju na taj položaj?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To ne znam. Ali verovatno neko ko je na višem položaju ga je postavio. Nije mogao samo da se pojavi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da je Shukri Buja došao u maju 1998. godine i da je rekao da je on komandant tog područja. Da li je u to vreme postojala i viša komanda koja je bila iznad vas i Shukri Buje?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Naravno da je bila. Mi nismo mogli da budemo tamo a da nisu postojali ljudi iznad nas. Rekao sam, od samog početka sam kad sam došao, došao sam iz Albanije. Sastao sam se sa Azemom Sylom koji je bio iznad svih nas. Otišao sam u Klečku/Klečkë sa Fatmirom. Išao sam sve vreme u Krajmirovce/Krojmir. To je tako bilo u ratu. Nisu ljudi mogli da rade ono što su hteli. Postojao je komandni lanac. Nisu ljudi po vlastitim nahodaenju sebe postavljali na određena mjesta. Jer ljudi bi onda rekli: "Ti možeš da imenuješ ovog", "A ti treba da radiš ono".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, u to vreme, gde su se nalazila ta komanda koja je bila iznad vas i Shukri Buje?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Pa mislim da Shukri to bolje zna. Ja sam rekao da sam ja došao iz Likovca/Likoc u Klečku/Klečkë a iz Klečke/Klečkë u Krajmirovce/Krojmir. I na taj način je išla organizaciona linija.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Znači, organizacija je išla od Likovca/Likoc do Klečke/Klečkë, do Krajmirovca/Krojmir?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A koje bio komandant u Klečka/Klečkë?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Mislim da mora biti da ste vi to zaboravili, ja sam to već ranije rekao da je Fatmir bio komandant u Klečka/Klečkë, a u Likovcu/Likoc je bio Rexhep Selimi. Glavni komandant je bio Azem Syla. Mislim da sam sve to već ranije rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom juna i jula 1998. godine da li ste se ikada sastali sa Fatmirom Limajem u Klečki/Klečkë?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: U junu?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U junu i julu, da li ste se ikada sastali sa Fatmirom Limajem u Klečki/Klečkë? Da li ste ga ikada tamo videli?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Sreo sam se s njim kada su u toku bile borbe. Inače u to vreme jesam ga sretao ali nisam dobijao nikakva naređenja ni zadatke od njega, jer više nisam bio prvokomandujući u Krajmirovcu/Krojmir, već sam bio drugi u lancu komandovanja.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste se sastajali s njim u Klečka/Klečkë da li ste mu govorili šta se dešava u vašem području?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Pa ne samo da sam rekao Fatmiru već svaki put kad smo se sastajali jedni s drugima uvek smo govorili o uspesima. koji su ostvareni. Govorili smo o uspesima, o radu koji je u toku na prvoj liniji fronta. Manje-više o tome smo razgovarali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je onda vaš odgovor, da, vi ste rekli Fatmiru Limaju šta se dešavalo u vašem području, o uspesima, o radu...

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da, da. Da, da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Uz pomoć poslužitelja želeo bih da vam pokažem jedan dokazni predmet, jednu kartu.

TUŽILAC WHITING: To je karta koja nosi oznaku ERN U 003-3679. Taj dokazni predmet je već dostavljen stranama. To je treći prilog, ima oznaku ERN U 003-3699 3679.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li vidite ovu kartu? Da li prepoznajete ovu kartu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, da. Prepoznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite svoj potpis na ovoj karti?

Pogledajte ovde levo. Skrećem vašu pažnju...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, vidim to ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite da je na ovoj karti izvučena jedna linija? Da li vidite gde je linija izvučena. To je... to je veliki krug oko Klečke/Klečkë. Ide od Lipovice/Blinaje, Crnoljeva/Carralevë i okružuje čitavo to područje. Da li vidite taj krug na karti?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi ucrtali tu liniju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta predstavlja ova linija?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ona predstavlja zonu... deo zone u kojoj sam ja delovao, odnosno predstavlja četiri bataljona koja su se nalazila u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pod komandom Klečke/Klečkë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li je to ta zona kakva je postojala u vreme o kojem govorimo, dakle u maju i junu 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ova zona je postojala čak i pre tog vremena ali moj bataljon nije bio organizovan na način kao što sam ja ovde nacrtao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U to vreme, u vreme o kom govorimo ili čak i ranije, kao što ste rekli, da li je ovo područje bilo pod komandom Klečke/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To područje je bilo pod komandom Klečka/Klečkë ali kada sam to nacrtao, bilo je organizovano kao bataljon i ja sam komandovao tim bataljonom.

TUŽILAC WHITING: Molim da ovaj dokazni predmet dobije broj, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P154.

TUŽILAC WHITING: Ovaj se dokument sada može ukloniti sa grafoskopa. Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, koliko je vama poznato, da li je Shukri Buja podnosio izveštaje Klečki/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam. Ali ljubazno vas molim da vidite šta se to pojavljuje na mom monitoru, zato što me mogu da vidim... moj monitor ne radi. Jer, onda vidim kako ide prevod i ne žurim previše.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate da li je Shukri Buja primao naređenja iz Klečke/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam. Možda možete da pitate Shukrija za to. Još jednu stvar želim da kažem. Mislim da samranije mogao da pratim prevod kad sam ga imao na ekranu. Ne želim da vidim svoju sliku, već želim da pratim tekst ako je moguće.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zamoliću poslužitelja da stavi transkript.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Sada je u redu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želim da skrenem vašu pažnju na borbe koje su se odvijale u vašem području. Da li se sećate kada su izbile prve borbe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Prve borbe u kojima sam ja učestvovao u Crnojleju/Carralevë, u pripremanju, do njih je došlo 14. juna. Tog dana sam bio srećniji nego u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta se desilo tog dana?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Tog dana smo bili spremni, bili smo na svojim položajima. Srbi su počeli da se probijaju u Crnojleju/Carralevë i da prvo napreduju prema Petraštici/Pjetërshticë a zatim prema Krajmirovcu/Krojmir. A mi smo ih sprečili da dalje napreduju. Borba je bila vrlo oštra, ali iako su Srbi bili pod teškim naoružanjem i opremom, mi smo uspjeli da odbijemo njihov napad. I mislim da su tog dana Vojska Jugoslavije i policija pretrpele žrtve. Ne znam da li su imali mrtvih ili ne ali su imali ranjenih. Ja nisam imao žrtava u svojim redovima. To je bio prvi frontalni napad koji smo mi izvršili u Crnojleju/Carralevë. Srbi su došli iz Beograda. Možda su imali i drugih saveznika među njima, je s njima bilo i drugih, jer su govorili različitim jezicima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pre nego što su počeli da prodiru u Crnojlevo/Carralevë i da napreduju prema Petraštica/Pjetërshticë, gde su bile stacionirane te srpske snage?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bili su stacionirani Pishat e Shtime [predgrađe Štimlja/Shtime] u borovoj šumi. Došli su negde iz Priština/Prishtinë prema Lipljanu/Lipjan. Imali su vrlo jak arsenal oružja. Došli su tamo i napali nas.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko dugo su trajale borbe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim ceo dan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete da nam opišete šta... rekli ste da su imali vrlo jak arsenal naoružanja. Kakvu vrstu naoružanja su imali.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pa, ne znam šta nisu imali. Imali su tenkove, imali su *Prage*, teške minobacače, mitraljeze, sve vrste raketnih bacača, čitav arsenal teškog naoružanja, pa sve do lakog oružja. Tog dana su koristili sve. Pucali su i na selo. Takođe su gađali iz teškog naoružanja i selo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Možete li reći da li su to bile srpska vojska i policija ili samo vojska ili samo policija?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Crnojlovu/Carralevë su napali zajedno, i vojska i policija, ne samo policija. Sećam se da je jednom rečeno da se ne napada vojska. Međutim, razlog zašto sam rekao da sam se odlično osećao tada bio što smo se borili sa srpskom vojskom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kavo ste naoružanje vi imali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Naše naoružanje je vredelo više nego srpsko. Jedan kalašnjikov koji smo imali vredeo je više od njihovih tenkova. Naime, mi smo imali lako naoružanja. Najveće koje smo mi imali bio je ručni raketni bacač. A pored toga smo imali kalšnjikove, snajpere, kao i puške M-48. Bilo je ljudi koji su imali čak i lovačke puške. To je oružje koje smo mi koristili a na kraju se pokazalo da smo uspešniji od Srba sa svim svojim naoružanjem. Vratili su se praznih ruku. Oni su htjeli da se probiju na tu teritoriju ali njihov napad je odbijen.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi tokom te borbe komandovali snagama OVK u Crnojlovu/Carralevë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja sam vodio bitku u to vreme, bio sam neka vrsta komandanta naravno ali odluka da se postavim na mesto komandanta donesena je kasnije. U to vreme, kao što sam rekao, ja sam bio neka vrsta komandant. Predvodio sam nekoliko vojnika. Prihvatao sam vojnike koju su nam se upravo pridruživali. Jednom rečju, pratio sam, nadzirao izgradnju rovova i bunkera i utvrđivanje položaja. Uvek sam bio u blizini mesta gde su se utvrđivali naši položaji. Prema tome, normalno je da sam ja bio osoba koja je bila odgovorna.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi rukovodili borbama 14. juna?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li su se vodile još neke borbe u tom području posle toga?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Vodile su se borbe 17. juna, sve do ofanzive. Bilo je ukupno šest borbi i sve su bile uspešne. Sedma bitka nije bila toliko uspešna. Morali smo da se povučemo iz Crnojlova/Carralevë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sedma bitka je ustvari ona ofanziva koja je bila krajem jula 1998. godine.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: *(nema prevoda)*

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste sedma bitka.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Sedma bitka. Sedma bitka je bila poslednja ofanziva, ona se odigrala 25. i 26. jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kažete da je pre toga bilo šest bitaka. Da li je prva bila 14. juna, a druga 17. juna?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. I bile su još četiri bitke ali se ne sećam datuma kada su vođene.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dozvolite da vas pitam za 17. juni 1998. godine. Šta se desilo u toj borbi?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao ranije, tog dana sam ostvario uspeh. Jedan od mojih vojnika je imao laku povredu. Imao je ogrebotinu na ruci, okrznuo ga je metak. Tako da je to takođe bila uspešna bitka. Nije bilo žrtava s moje strane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Taj vojnik koji je bio povređen, ko je to bio?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je bio Ramadan Behluli.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li je on otišao negde na lečenje?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Otišao je negde ali ne znam gde tačno, negde u pravcu Beriše/Berishë. Mogao sam da ga pitam gde se lečio ali nisam. Nije to bila neka velika povreda, to je bila samo ogrebotina.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 17. juni... ako je počela bitka, šta je izazvalo tu bitku? Jeste li vi napali Srbe? Jesu li Srbi napali vas?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da vam kažem istinu, mi smo retko napadali Srbe. Oni su bili ti koji su nas napadali. Mi smo se uglavnom organizovali da se branimo od njihovog napada i nismo mogli napasti Srbe u našem mestu. Mi smo bili u Crnojlevo/Carralevë, koje u potpunosti naseljavaju Albanci. Mislim da nije nijedan Srbin rođen u Crnojlevo/Carralevë ili u Krajmirovcu/Krojmir u istoriji čovečanstva. I da smo mi njih napadali, mi bismo ih napali u Beogradu ili Nišu. Prema tome, mislim da je to nije primereno pitanje – da li smo mi njih napali. Oni su nas napali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Shvatam. Da li ste vi onda odbili taj napad 17. juna, da li nam to kažete u vašem svedočenju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, da, da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tom prilikom, 17. juna da li ste vidjeli Fatmira Limaja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gdje ste ga vidjeli?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Krajmirovcu/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A zašto je došao u Krajmirovce/Krojmir, ako znate?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kad god su se vodile borbe drugovi su dolazili da nam pomognu. Kao što sam rekao ranije, kao što sam ja otišao u Komorane/Komoran da pomognem Lapušniku/Llapushnik, tako su i oni došli da pomognu meni ali je bilo suviše kasno. Borbe su se već završile. Nisam se s njim sreo tokom borbe; sreo sam se s njim u Krajmirovcu/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom raznih borbi na vašem području, o kojima ste govorili, šest različitih bitaka, da li su druge jedinice ikad došle da pomognu vašim vojnicima u borbama?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Naravno. Uvek nam je pružana pomoć od osoba koju sam ranije pomenuo, od Ymera Alushanija, a pomoć je dolazila sa raznih strana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U to vreme kada je Ymer Alushani došao da pomogne vašim vojnicima, da li znate odakle je došao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Naravno da smo znali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A odakle je došao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Reko sam ranije, došao je iz područja Lapušnika/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada... Prvo ću ovo da vas pitam: kako ste održavali vezu sa ostalim područjima?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja lično nisam imao radio stanicu. Možda je neko imao ali mi smo se uglavnom koristili kuririma. Seljani bi nam takođe rekli gde se odvijaju borbe i onda smo mi odlazili i pružali pomoć jedinici koja je vodila tu borbu. To je bilo potpuno normalno uraditi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada poslali nekog, na primer, kurira, da biste dobili pomoć u borbi, kako biste dobili pomoć za vođenje borbe u vašem području?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, mislim da nikad nisam poslao nikoga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nikad? Vi niste nikad...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Oni su sami dolazili. Moguće da sam jednog poslao ali se ne sećam. Ne, sad ne mogu da se setim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate kako je došao Ymer Alushani da vam pomogne? Kako je on znao da se vodi borba u vašem području? Ukoliko to znate.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kada se u Crnoljevu/Carralevë vodila borba, kao što sam ranije spomenuo, Lapušnik/Llapushnik i Krajmirovce/Krojmir nisu bili daleko jedno od drugog, pa se mogla čuti pucnjava. A kada se vodila borba u Crnoljevu/Carralevë, mogla se pucnjava čuti čak i dalje, čak i u Drenovcu/Drenoc, zato što su oni koristili teško naoružanje. Dogodilo se da su tokom borbe u Crnoljevu/Carralevë koristili minobacače i raketne bacače i ubili su jednog civila u Krajmirovcu/Krojmir, jednu ženu koja se zvala Afrodita Qeriqi. Kako je onda bilo moguće da se ne čuju borbe u Komoranu/Komoran ili Lapušniku/Llapushnik kada je od Crnoljeva/Carralevë do Krajmirovca/Krojmir udaljenost samo sedam kilometara? I to je u stvari omogućilo da se borba čuje na većoj udaljenosti. Nije bilo potrebno da ja bilo koga pozivam. Bili smo u istim uniformama, pod istim oznakama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste u julu 1998. godine učestovali u borbama u Orahovcu/Rahovec?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Iako je neko došao da me pozove i rekao mi: "Trebalo bi da odeš u Orahovac/Rahovec ", ali mi smo bili u stanju pripravnosti. Ja sam sa sobom imao svega par vojnika pa nisam mogao da odem. Da nisam bio u stanju pripravnosti, bio otišao bih u Orahovac/Rahovec.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Osoba koja je došla da vam prenese tu poruku, odakle je došla, ukoliko znate?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Došao je jedan čovek da donese nešto hrane u Klečka/Klečkë i tamo je čuo da se u Orahovcu/Rahovec vodi borba. Rekao je da svi

koji žele da se priključe borbi mogu da pođu ali ja nisam imao dovoljno vojnika i nisam mogao da odem da im pomognem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li znate da li je neko poslao tog čoveka iz Klečke/Klečkë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Čini mi se da se ovo pitanje ponavlja. Ne znam da li me ne razumete ili ste možda zaboravili odgovor koji sam već dao. Kao što sam ranije rekao, Çeliku je bio u Klečki/Klečkë i sve što je dolazilo iz Klečke/Klečkë znalo se je da dolazi od njega. Isto je važno za Krajmirovce/Krojmir i mene. Sve što je dolazilo iz Krajmirovca/Krojmir, znalo se da dolazi od mene i kasnije, od mene i Shukrija Buje. Dakle, mi smo rukovodili mestima za koja smo bili imenovani. Mi smo bili na čelu borbe, borili se za našu stvar, mi smo bili na čelu svega toga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li znate kog je datuma u julu bila ta borba u Orahovcu/Rahovec? Da li znate tačan datum kad se to dogodilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam. Nažalost, ne znam zato što je to bila velika borba, ali datum ne znam ovako napamet zato što nisam u njoj učestvovao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada bih želeo da vam skrenem pažnju na onu ofanzivu krajem jula 1998. godine, koju ste već spomenuli. Gde ste se vi nalazili kad je počela ta ofanziva?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Na koju ofanzivu mislite? Mislite na prvu?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ona koja je bila 25. i 26. jula 1998. godine.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ja sam vodio borbu u Crnojčevu/Carralevë i reko bih ponovo da je to bila jedna herojska borba. Pretrpeli smo velike gubitke u Zborcu/Zborc. Izgubio sam prvog vojnika i to je za mene lično bio veliki gubitak. Pored toga, oni su zauzeli naše položaje u Zborcu/Zborc i bilo je nemoguće da ih zaustavimo. Srpske snage su toga dana ubile jednu stariju osobu, civila, paralizovanog civila, koji nije mogao da se kreće i koji je imao nekih 70 do 80 godina. Oni su se s njim igrali onako kako su htjeli. I masakrirali su ga.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako su ga masakrirali? Znate li kako se to dogodilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam tačno, to sam saznao od njegove porodice, da su ga mučili pre nego što su ga ubili. Ja ovde mogu da vam kažem samo ono što mi je rekao njegov sin a on je rekao da je polako bio ubijan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste izgubili prvog vojnika. Ko je bio to?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Prvi vojnik koga sam izgubio bio je Ruzhdi Salihu, a bataljon koji sam ja vodio onda je dobio njegovo ime.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kuda ste otišli iz Crnojčeva/Carralevë? Jeste li otišli u Zborce/Zborc? Jeste li se borili vi lično u Zborcu/Zborc?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Vodila se borba i u Crnojčevu/Carralevë i u Zborcu/Zborc. Oni su nas napadali sa dva različita mesta. U tom trenutku ja sam predvodio borbu Crnojčevu/Carralevë. Nakon toga sam uzeo dva vojnika i želeo da odem i da pomognem vojnicima u Zborcu/Zborc, jer su oni bili u težem položaju nego mi ali do vremena kada sam ja tamo stigao, punkt u Zborce/Zborc je bio preuzet. U to

vreme je stiglo nam je naređenje da oslobodimo autoput zato što su Srbi nameravali da napadnu stanovništvo. Počeli su da pucaju, ne samo na nas već i na selo gde su se sklonili stanovnici. Ne samo da su našli utočište, već gde su i živeli u svojim kućama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Odakle je došlo ovo naređenje da se oslobodi autoput?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: To je naređenje doneo Shukri.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gdje se Shukri Buja nalazio za vreme te borbe?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mora da je bio u Lipovica/Blinaje i u tom trenutku je došao. Ja lično nisam ga video ali mi je vojnik reko da im je rekao da se povučemo i da moramo da oslobodimo autoput.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je Shukri Buja imao pseudonim?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. On se zvao Kushtrimi, Gazetari, Sokoli.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pseudonim je Kushtrimi, ne Kushtriti. Ne Kushtriti, nego... jer u transkriptu piše Kushtriti ali nije Kushtriti nego Kushtrimi, sa "m".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala na ispravci. Možete li da nam kažete jeste li imali tokom tog vremena neke probleme sa Shukrijem Bujom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nismo imali problema. Meni je bilo malo teško da prihvatim to naređenje da se povučem, jer sam bio protiv naređenja za povlačenje. To je bio jedini problem. Meni se činilo kao da je to uradio namerno. Možda to nije uradio namerno ali ja sam to tako shvatio. Nije bilo nikakvog drugog problema.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne razumem. Šta mislite kad kažete da je izgledalo kao da je to uradio namerno? Šta je uradio namerno?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Možda je to samo bilo moje mišljenje, možda ja nisam bio u pravu, jer ja se nisam želeo da se povučem i ja sam se suprotstavio njegovom naređenju, jer nisam video razlog za povlačenje. To je bilo to, ništa više.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je bilo ikakvih diskusija kasnije o tom povlačenju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam da li je bilo išta o tome. Ali on je opravdao ono što je uradio rekavši da su mu neko reklo da se povučemo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vam je reko ko mu je reko da se povučete?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme reko je da je dobio naređenje od Glavnog štaba ali ja lično ne mislim da je on dobio naređenje od Glavnog štaba. Nemoguće je da sreo je nekog iz štaba.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle, nakon te ofanzive, gde ste otišli?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nakon te ofanzive, mi smo povukli svoje snage i zauzeli svoje poslednje položaje. Stanovništvo se sklonilo u klancima, dok smo mi

ostali u selima Petraštica/Pjetërshticë i Krajmirovce/Krojmir i napravili novu liniju odbrane. Počeli smo s novim položajima, počeli smo da gradimo bunkere i da kopamo rovove.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo nakon te ofanzive počeli to da radite?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Odmah nakon ofanzive, možda nakon dva, tri dana. Bilo je to odmah nakon ofanzive, jer takva su pravila ratovanja. Kada ste maknuti sa jednog položaja onda morate da izgradite novu liniju odbrane na drugom mestu. Dakle, to je bilo neposredno nakon ofanzive, možda dva, tri dana, najdalje nakon nedelju dana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nakon ofanzive da li ste vi bili imenovani na neki položaj?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Neko vreme mi nismo mogli da se vidamo. Ostao sam samo sa svojim vojnicima dve ili tri nedelje. Kasnije, nakon ofanzive imenovan, sam za komandanta bataljona, zvanično imenovan u skladu sa odlukom.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada ću vam uz pomoć poslužitelja pokazati jedan dokument koji nosi datum 16. avgust 1998. godine.

TUŽILAC WHITING: To je dokument koji su dobili zastupnici Odbrane ali koji nije dobilo Pretresno veće i imamo primerke za Pretresno veće ovde. Takođe se sada nalazi na grafoskopu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Naravno da ga prepoznajem. Ja sam vam ga doneo. U tom dokumentu stoji da sam od tog trenutka komandant bataljona i da od tog vremena priznajem brigadu kao brigadu i od onda sam izveštavao brigadu; i od tog vremena on je bio moj komandant. Tako je to bilo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A ko je to potpisao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Komandant Çeliku.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, zamolio bih da se ovom dokumentu dodeli broj.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC WHITING: Sa prevodom.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštvo broj je P155.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li je ovo imenovanje za komandanta bataljona predstavljalo promenu u strukturi na vašem području? Mislim na komandnu strukturu.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Osim što Shukrija više nije bio tamo, ja sam bio sam. Drugim rečima, ja sam predvodio taj bataljon. Bile su samo neke manje izmene vezane za neke vojnike. Došlo je do restrukturiranja ali u to vreme mi nismo

znali sve stvari. Ja sam bio komandant ali u to vreme pomoćnik komandanta za logistiku, na primer, još nije bio imenovan, a onda je kasnije bio imenovan

(nema prevoda)

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li sada vidite transkript?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, da. U redu je.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako znate, gde je otišao Shukri Buja?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Koliko mi je poznato, otišao je u zonu Nerodimlje/Nerodime.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Prema vašim saznanjima, od aprila 1998. godine do septembra 1998. godine da li su se promenile dužnosti Fatmira Limaja ili su u suštini ostale iste?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nisam mogao tačno da znam zato što u to vreme nisam slao izveštaje Fatmiru, osim u vreme kada sam primio tu odluku. Ali bila je to ista osoba, ista je bila u Krajmirovcu/Krojmir, ista u Klečki/Klečkë. Od onog dana kad sam dobio imenovanje, ja sam njemu podnosio izvještaj i imam materijale tih izveštaja. Držao sam sastanke sa komandantima odreda, objašnjavao sam im gde su bili naši položaji, koliko vojnika imam, koliko nam se novih vojnika priključilo, jer su se svakog dana priključivali novi vojnici. Dakle, uglavnom sam ih informisao generalno o vojnom životu od 16. avgusta. Pre tog datuma ne znam. I nemam ništa da kažem o tome. Nemam pravo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, sad bih želeo da se vratimo unazad. Vi ste ranije izjavili da je Isak Musliu bio prisutan tokom borbe u Lapušniku/Llapushnik 9. maja 1998. godine.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate šta je nakon toga radio?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam šta je nakon toga radio. Ostao je u to vreme tamo, pa ne znam šta je nakon toga radio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gdje je ostao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U Lapušniku/Llapushnik. Znam da je tog dana ostao u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate koji je bio njegov položaj nakon tog vremena, nakon tog datuma?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kao što sam već i ranije rekao, vi ste mi i ranije postavili to pitanje. Mislim da je mogao biti komandir voda zadužen za dvadesetak vojnika, ne više, ali moguće je da nisam sasvim precizan. Znači, komandir voda.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Za koji period mislite da se to odnosi? Kada mislite da je bio komandir voda?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim pre ofanzive. Zato što je posle ofanzive Lapušnik/Llapushnik bio preduzet od strane Srba. To je moje lično mišljenje i možda nije tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste da ste, takođe, učestvovali u borbi u Lapušniku/Llapushnik 29. maja. Posle toga, od 29. maja do kraja jula 1998. godine, jeste li vi lično odlazili u Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, nikada.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko ste dugo bili komandant bataljona?

Koliko ste bili na tom položaju?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Bio sam na položaju komandanta bataljona od tog datuma koji je na odluci pa do 10. ili 15. januara 1999. godine. Znači, od avgusta do januara.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta se dogodilo u januaru 1991. godine. 1999. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Po naređenju Glavnog štaba otišao sam u Tiranu kako bih poveo neke od mojih vojnika koji su ostali tamo, koji su bili povređeni i da posetim porodicu koja se nalazila tamo u to vreme.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vas je neko zamenio na položaju komandanta bataljona?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ostavio sam zamenika. Njegovo ime je Elez Dyrmishi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko je dugo bio vaš zamenik?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Izvjesno vreme. Ranije je on na nivou bataljona radio na pitanjima logistike. Ali na tome položaju je bio nekih dva meseca. To se nalazi negde u mojim materijalima, mislim da nije bio duže od dva meseca.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A pre toga je imao nekakav položaj u logistici. Je li to kažete?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Želeo bih da vas sada vratim na vreme ofanzive, krajem jula 1998. godine. Jeste li videli kako neki ljudi traktorom stižu u Krajmirovce/Krojmir?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Bilo je mnogo ljudi koji su traktorom dolazili u Krajmirovce/Krojmir. Ne znam... na koje mislite?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Govorim o jednoj konkretnoj grupi muškaraca koji su došli ubrzo posle ofanzive krajem jula 1998. godine. Da li ste to videli?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Sećam se da ste mi postavili to pitanje prvom prilikom kad smo se sreli negde na početku. U početku se nisam setio a onda kako se razgovor dalje vodio, setio sam se. Video sam to. Znam na šta mislite.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko je muškaraca bilo na tom traktoru?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Mislim da je bilo jedanaest, dvanaest, trinaest, nešto tako.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li prepoznali bilo kog od tih muškaraca?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da, dvojicu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ko su bili oni?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Bili su iz Godanca/Godanc. Jedan od njih je bio Shefqet a drugi Adem, tako su se zvali. Porodica moje supruge živi blizu i tako ih poznajem.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rodbina vaše supruge živi u Godancu/Godanc?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da. I oni su u srodstvu s njima.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kako je prezime te dvojice ljudi koje ste prepoznali?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ramadani, koliko znam prezime je Ramadani ali nisam siguran.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I šta ste vi uradili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Oni su bili grupa putnika. Tog se dana vodila borba i ja sam se bojao da će ih Srbi možda ubiti. Tako da sam ih odveo u svoju kuću. Bilo je negde vreme doručka. Dao sam im doručak. Kasnije sam im dodelio jednog čovjeka da im pokaže kojim putevima da idu, putevima na kojima nema Srba kako bi mogli da dođu do svoje kuće.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad ste rekli da ste odveli ih svojoj kući da li mislite na celu grupu ili samo na tu dvojicu ljudi?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, mislim samo na tu dvojicu. Oni su bili jedini koje sam poznao. A što se tiče ostalih iz grupe i njima sam rekao kojim putem da idu ali sam kuću poveo samo tu dvojicu. Da sam sve njih doveo u to vreme, bilo bi nemoguće da nađem toliko prostora i toliko hrane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li saznali odakle su ti ljudi dolazili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Nisam. Dolazili su iz Sedlara/Shalë, sa tog područja. Ali kasnije sam saznao... našao sam ih tamo ujutro, rano ujutro, kad sam se probudio našao sam ih u selu. Ali tek kad ste mi vi rekli da su oni došli iz tog pravca ja sam to shvatio. Ja to inače nisam znao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vi pre toga nikad niste znali konkretnije otkuda su oni došli?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, nisam znao. Jedino sam znao kuda su išli. Želeli su da idu ka Crnojleju/Carralevë.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, možda je ovo odgovarajuće vreme za pauzu, imajući na umu kada smo pravili poslednji put pauzu. U vašim sam rukama.

SUDIJA PARKER: Da li bilo nezgodno da nastavimo još deset minuta? Ukoliko je jako nezgodno, napravićemo pauzu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Nije jako nezgodno. Ali prelazimo na jedno poduže pitanje.

SUDIJA PARKER: U redu, Nastavićemo u 17.40 časova.

(pauza)

TUŽILAC WHITING: Gospodin Powles je imao nešto da kaže, mislim da je bolje da to sada rešimo, a ne da čekamo kraj današnjeg rada.

SUDIJA PARKER: Izvolite, gospodine Powles?

ADVOKAT POWLES: Hvala. Mislim da je to bilo pre dve nedelje, 14. februara Tužilaštvo je podnelo zahtev da se u spis uvrsti prethodna izjava Ramadana Behlulija kao bitan dokaz. Kako sam razumeo, odgovor Odbrane je trebalo da bude dostavljen do danas.

SUDIJA PARKER: To je tačno.

ADVOKAT POWLES: Ja sam jednoglasno bio imenovan da podnesem odgovor u ime celog tima Odbrane...

SUDIJA PARKER: Postoji naziv za tu vrstu uvodne napomene, ali uzdržavam se.

ADVOKAT POWLES: Ja se osećam pomalo kao da sam ponovo u školi pred učiteljem i da nisam uradio svoj domaći zadatak. Ja zapravo nisam završio taj podnesak. Tužilaštvo se slaže da Odbrana može da dobije još tih oko nedelju dana, tako da tražim da Odbrani dobije tih dodatnih sedam dana da odgovori na taj zahtev.

SUDIJA PARKER: Vidim odobravanje na obe strane. To govori o dobrom duhu nove radne sesije.

ADVOKAT POWLES: Puno vam hvala. Mogao bih možda da okušam sreću. A to je u vezi sa primedbom o alibiju, koja je takođe za danas...

SUDIJA PARKER: Vi ste to povukli?

ADVOKAT POWLES: Mi to možemo da obavimo u roku od 24 sata, a sigurno sutra do 16.00 časova može da se podnese.

SUDIJA PARKER: U redu.

ADVOKAT POWLES: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT GUY-SMITH: Bolje da pređem preko toga brzo, ako mogu, časni Sude.

SUDIJA PARKER: A šta ste hteli da uradite?

ADVOKAT GUY-SMITH: Hteo sam da u međuvremenu privedem kraju napomenu o alibiju, ali smo propustili podnošenje na vreme.

SUDIJA PARKER: Siguran sam da su vam ovdašnji događaji malo oduzeli pažnje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, svakako najviše.

SUDIJA PARKER: U redu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Puno vam hvala.

ADVOKAT MANSFIELD: Meni, srećom, ništa nije bilo dato u zadatak, tako da nije da se izvinjavam što nisam ništa uradio, ali se izvinjavam u vezi sa sutrašnjim radom. Mogu li samo da vam kažem, nadam se da će ovo biti poslednji put da ikad više pominjem suđenje u Londonu. Prošlog vikenda sam bio tamo zbog završne reči. Ali cele nedelje smo čekali zato što su porotnici se razboleli i nisu mogli da prisustvuju. Jedan je čak i pao sa motorcikla tako da nisam mogao da održim tu završnu reč. U Londonu je sređeno da održim sutra završnu reč i da se u sredu vratim ovde. Gospodin Whiting je ljubazano pristao da moji uvaženi prijatelji budu umesto mene, što je prihvatljivo i što će verovatno biti sutra i ne čitavo popodne. Neće im biti potrebno čitavo popodne, i on će biti ljubazan da mi ustupi svedoka odmah ujutro u sredu, da bih postavio preostala pitanja ukoliko takvih bude. Izvinjavam se zbog toga. Svima sam zahvalan na saradnji. Mislio sam da je bolje da ovo kažem sada a ne kasnije.

SUDIJA PARKER: To je potpuno razumljivo i siguran sam da će biti veliko olakšanje za vas da ste konačno biti slobodni po tom pitanju.

ADVOKAT MANSFIELD: Da. Biću. Ali nemojte da te primedbe dođu do Londona.

SUDIJA PARKER: Ah, da... Pre nego što nam istekne vreme, moramo da se pozabavimo prigovorom gospodina Guy-Smitha u vezi sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P147.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam hteo da sačekam do zaključenja današnjeg postupka ali sam više nego zadovoljan ako mogu da vam kažem u ovom momentu ...

SUDIJA PARKER: Mislim da ne sada, izuzev ako imate da kažete da nemate šta da kažete.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, imam nešto malo da kažem.

SUDIJA PARKER: Možda biste to onda mogli sutra da kažete kada se završi unakrsno ispisivanje ili pre kraja sutrašnjeg zasedanja. Možda bi bilo prikladnije da se tim pozabavite.

ADVOKAT GUY-SMITH: To bi bilo u redu.

SUDIJA PARKER: Imaćemo to na umu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Da li je vama dodeljen neki zadatak, gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Mnogo, Časni Sude. A sledeći je da nastavim sa ispitivanjem svedoka.

SUDIJA PARKER: Odlično.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Qeriqi. Izvolite, gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, preći ću sada na jednu drugu temu. Reč je o pravilima u OVK. Da li su u OVK postojala pravila?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada ću uz pomoć poslužitelja da vam pokažem jedan dokument. To je dokument koji nosi oznake od ERN U000-0445 do ERN U000-0461.

TUŽILAC WHITING: Mislim da su i Pretresno veće i Odbrana dobili primerke. Da razjasnim, reč je o dokumentu na koji nam je svedok skrenuo pažnju. Mi smo ga imali u posedu, međutim nismo ga preveli. Zatražili smo da se prevede sada. Zamoliću... i već sam skrenuo pažnju Odbrane na to. Sada ću postaviti svedoku nekoliko pitanja u vezi sa ovim dokumentom.

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, neću vas pitati da li ovo prepoznajete, već ću vas pitati da li znate šta je ovo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ovo sam ja doneo ovde. Imam original a vi možete ovo da zadržite. Imam svoj ovde kod sebe. Ovo su Privremena pravila za organizovanje unutrašnjeg života u vojsci. Da, imam ga ovde.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, kada ste dobili ovu knjigu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Moguće je da sam je dobio krajem juna.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kažete "moguće je". Da li je to bilo pre prve ofanzive kada ste dobili ovu knjigu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pre ofanzive.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate kako ste to dobili?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da smo imali... Shukri i ja smo imali ovu knjigu i morali smo da je damo svakom vojniku da je pročita. I svaki vojnik je to i uradio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate gde ste dobili tu knjigu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam odakle ona potiče ali mora da je iz Glavnog štaba. Tako sam mislio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate ko vam ju je dao?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kao što sam rekao, Shukri je doneo i obojica smo je imali i onda smo je dali vojnicima da je pročitaju. To je bilo krajem juna.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da okrenete prvu stranicu i...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tu je numerisano rimskim brojem 1 i rimskim brojem 2. Šta stoji pored rimskog 2? Da li vidite na šta vam skrećem pažnju?

TUŽILAC WHITING: Možda bi poslužitelj mogao da skrene pažnju svedoka? Ne znam da li je dobar prevod "rimski broj".

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, evo vidim. Ovo je samo jedan primer koji smo dobili kako se raportira Prvoj ili Drugoj četi. Ovo je samo jedan primer.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vidite broj 1 na toj stranici? Tu stoje brojevi: 1, 2, 3, 4 i 5. Pogledajte...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislite na ove brojeve? Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala. Vidite ovde broj 1? Možete li nam molim vas pročitati šta tu stoji?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ovo je zakletva i glasi...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U redu. Slušamo...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "Kao pripadnik OVK"...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Zamoliću vas da polako čitate kako bi prevodioci mogli... a nadam se da prevodioci imaju primerak ovog teksta – vidim a klimaju glavom da su dobili – kako bi prevodioci mogli da prate. Molim vas da pročitate šta stoji pod brojem 1? To je dakle zakletva. Izvolite.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ovo je zakletva koju smo položili kada smo krenuli u rat. "Kao pripadnik OVK"... oprostite, "Kao pripadnik OVK zaklinjem se da ću se boriti za oslobođenje okupiranih teritorija Albanije i njenog jedinstva. Uvek ću biti disciplinovan borac, budan i spreman da žrtvujem čak i svoj život ako je potrebno za svete interese svoje domovine. Ukoliko prekršim ovu zakletvu ja ću biti kažnjen na najstrožiji način, po najstrožijim zakonima ratovanja. A ako budem izdao, izgubiću život zbog toga, zaklinjem se". Ovo je vojna zakletva koja je tada polagana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je od vojnika traženo da polože tu zakletvu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne svakog dana. Samo su jedanput polagali tu zakletvu. Bilo je dovoljno da vojnik ovo pročita i razumeo bi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste vi položili zakletvu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nažalost, tek sam sada ovde pročitao, a onog dana kad se zakletva polagala, ja sam bio na liniji fronta tako da je nikad nisam ni položio. Ali jesam ranije dok smo bili u ilegali. Moja ceremonija polaganja zakletve

odigrala se još pre toga ali se za ovu konkretnu ne sećam da sam polagao. Ja sam položio zakletvu 1992. godine kada sam bio u Albaniji na pripremama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas da okrenete stranicu broj 5 dokumenta.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: *(nema prevoda)*

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Vidite, tu se nalaze brojevi: 1,2,3,4,5,6?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da pročitate šta stoji ispod broja 2.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "Komandant je neposredno nadređen svojim potčinjenima. Komandant jedinice je nadređen komandantu čete vojnika."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Mislim da tu ima onda još jedan red, ja pod brojem 2.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "Komandant ima pravo da izdaje naređenja svojim potčinjenima i da proveri njihovo izvršenje. Normalno je da komandant ima pravo da izdaje naređenja svojim potčinjenima i da proveri da li su naređenja izvršena."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, pročitajte šta piše pod broje 4.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Koja stranica?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Izvinjavam se. Na istoj toj stranici, na stranici broj 5.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "Najstariji oficir po činu ima zakonsko pravo da traži od svojih potčinjenih da ispunjavaju, poštuju pravila, propise, naređenja, instrukcije a potčinjeni je dužan da izvršava naređenja, odluke, uputstva i tako dalje."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, pogledajte sledeću stranicu, stranicu broj 6 i pročitajte šta piše pod brojem 1.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "To su pravila koja se tiču naređenja i izvršavanja naređenja. Naređenje izražava odluku višeg oficira u vezi sa problemom u traženju rešenja. Naređenja se izdaju hijerarhijskim putem, usmeno, pismeno ili drugim sredstvima komunikacije i obavezno se moraju izvršavati."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A sada, molim vas, pročitajte broj 2.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "O naređenjima se ne raspravlja, ali ih treba izvršiti časno, brzo i precizno. Vojnik je obavezan da raportira svom pretpostavljenom u vezi izvršenog naređenja. Osoba odgovorna za moguće posledice tog naređenja je nadređeno lice". Da li da ih sve pročitam?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne, dovoljno je. Hvala. Molim da okrenete 8. stranicu dokumenta.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da pročitate šta stoji pod brojem 8.

Samo prvu rečenicu pod brojem 8.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: "Vojnici moraju da se ponašaju na odgovarajući način prema građanima i stranim novinarima".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas pročitajte poslednju rečenicu pod brojem 8. To dolazi upravo...

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Osobe koje će komunicirati sa njima moraju biti koncizne bez davanja bilo kakvih vojnih informacija." Mislim da je ovo sasvim normalno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da sada pređete na stranicu broj 10. Da li vidite da na toj stranici ima čitav niz rečenica koje počinju sa rečju "te", ako nisam pogrešno izgovorio.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim vas, pogledate dole 6. rečenicu, "te merr masa" [da se preduzmu mere] i pročitajte je.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Preduzeti odgovarajuće mere protiv osoba koje prekrše norme određene pravilima kao i druge norme kojima se narušava moral i autoritet."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da sada pređete na stranicu broj 23. Da li vidite 5. rečenicu dole koja počinje " njerëzvē te panjohur" [nepoznati ljudi]? Da li možete da pročitate tu rečenicu?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Vojno lice ima kod sebe tajne dokumente. Treba da prenoči kod neke porodice. Dokumentaciju treba da ostavi na čuvanje komandantu najbliže jedinice."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Molim da sada okrenete 27. stranicu i pročitajte pod brojem 1.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "U našim okolnostima vojna policija je izvršno civilno-vojno telo koje deluje na celoj teritoriji Kosova/Kosovë posebno na oslobođenoj teritoriji koju je oformila Oslobođilačka vojska Kosova. Ona organizuje i brani civile na teritoriji Kosova/Kosovë, nadgleda i propisuje komunikacije i otkriva ko su počinioци vojnih i civilnih krivičnih prekršaja."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I na kraju, molim vas da pogledate stranicu 28. Pročitajte 3. rečenicu koja počinje sa " ushtarakeve [vojničko] ".

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Na šta mislite? A, da. "Vojsci i vojnicima koji prekrše pravila biće uskraćena dokumentacija i oružje i biće uz pratnju odvedeni do odgovarajućeg mesta."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A rečenica posle te?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Ne koristiti se fizičkom silom, samo u slučajevima kada su napadnuti i sprečeni u sprovođenju svojih dužnosti; ne treba se koristiti fizička sila sa izuzetkom ovih slučajeva kada su oni napadnuti ili kada im se onemogućava izvršavanje dužnosti."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sledeća rečenica.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Svi počinioци krivičnih radnji biće prosleđeni odgovarajućem organu zajedno sa generalijama, sa ličnim podacima." Da li želite da pročitam i sledeću?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, molim vas.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "Biće obazriv i ponašaće se na odgovarajući način kad odlazi u posetu porodici, posebno kad je reč o porodicama koje su doprinele i koje i dalje doprinose narodnom oslobodilačkom ratu."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A sad poslednja rečenica.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da li da pročitam? Mislim da je dobro da se čita. Poslednju?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ova poslednja rečenica, neposredno pre broja 6.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Sve pod brojem 6?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ne, ne samo poslednja...

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Samo poslednju. Aha, razumem. "Nije dozvoljeno koristiti svoja ovlašćenja zbog lične ljutnje ili gneva", mislim. I zato sam to doneo na Sud da vidite da su postojala pravila u našoj vojsci i da se nismo usuđivali da radimo šta smo hteli ili šta je po nečijoj volji.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ako možete da se vratite na stranicu broj 28. Tamo su još dve stvari koje želim da pročitate.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Na stranicu broj 28?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, molim vas, pod brojem 8.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "U izvršavanju dužnosti pri blokiranju puteva, svi vojnici moraju biti tretirani na isti način. Kontrola treba da bude za sve. Uz pravilno ponašanje, putnici treba da budu uvereni da vi obavljate svoje dužnosti prema narodu i prema domovini."

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I na kraju, molim vas, pročitajte pod brojem 10.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: "VP" misli se na Vojnu policiju "uvek mora da ima na umu kada sprovodi svoje aktivnosti u ratu i da nivo odgovornosti treba da odgovara datoj situaciji. Kad je reč o neprijateljima i svima onima koji na različite načine pokušavaju da spreče ili sabotiraju naš oslobodilački rat, bićemo nemilosrdni." Mislim... ne mogu baš dobro da pročitam. Nije vrlo...

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pročitajte samo ono što možete da pročitate.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne vidim baš dobro. "Ova pravila stupaju na snagu odmah"..

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, molim da se ovom dokumentu da dokazni broj, uz razumevanje da će Tužilaštvo dostaviti potpuni prevod čim bude pripremljen.

SUDIJA PARKER: Hvala. U redu.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P156.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, rekli ste da kada ste dobili ova pravila, vi ste ih pročitali i dali da svi vaši vojnici ih pročitaju. Da li ste se držali tih pravila?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, upravo je tako bilo. Mislim da smo ih se pridržavali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste i od vojnika koji su bili pod vašom komandant zahtevali da ih se pridržavaju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Zahtevali smo da tako rade, ali nismo imali dovoljno vremena za to jer smo se borili. Ali naravno, svaki vojnik je morao da shvati kakva su to pravila.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: U ovim pravilima pominje se i vojna policija. Po vašim saznanjima kada je formirana Vojna policija u OVK?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mislim da su u mom području bila samo dva ili četiri policajca jedno vrlo kratko vreme. Moguće je da je to bilo početkom jula ili krajem juna. Negde krajem juna, početkom jula.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Koliko je vama poznato, kakve su bile dužnosti vojne policije?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Dužnosti Vojne policije su bile da se brinu za vojnike, da ih proveravaju, da prate njihovo ponašanje. Pomagali su i civilnom stanovništvu. To su bili njihovi zadaci. Na primer, da vide kao se vojnici ponašaju na ulici i ako su u toku bile borbe, oni su dolazili da se bore s nama.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ja ću sada preći na novi niz pitanja ali pre toga bih zamolio Pretresno veće da upozori svedoka u vezi sa *Pravilom 90 (E)*.

SUDIJA PARKER: Gospodine Qeriqi, rečeno mi je da vas podsetim da u okviru sistema koji se ovde primenjuje, ukoliko vam se postavi pitanje za koje mislite da bi moglo da vas inkriminiše, možete da uložite prigovor da odgovorite na to pitanje na toj osnovi. Da li ste shvatili o čemu je reč?

SVEDOK QERIQI: Delimično, da. Ali ako biste mogli još jednom da ponovite.

SUDIJA PARKER: Suština je u tome da vi možete da se usprotivite odgovaranju na bilo koje pitanje za koje mislite da bi vas odgovor na to pitanje mogao inkriminisati. Drugim rečima, moglo bi da se obelodani da ste vi lično krivi za neko krivično delo.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Moj dolazak ovde je potvrda da sam ja spreman da odgovaram na sva pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam za to. Ovo je samo mera opreza kako bi se obezbedilo da ste vi svesni vaših prava. Ukoliko imate prigovor na ovoj osnovi, recite to pre nego što odgovorite na pitanje, i onda možemo da se bavimo tim problemom.

SVEDOK QERIQI: Ja sam dao svečanu izjavu da ću govoriti istinu i ja ću govoriti istinu o stvarima koje znam. Ja ne vidim potrebu da izbegavam bilo kakvo pitanje koje bi meni bilo postavljeno.

SUDIJA PARKER: Hvala, ali imajte na umu ono što sam vam rekao sada kada gospodin Whiting prelazi na sledeća pitanja. Izvolite, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li znate ko je Emin Emini. Da li ste znali ko je to?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Emin Emini?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da. Da li vam je to ime poznato?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Poznavao sam ga, znam da ste me pitali za tu osobu u toku prvog razgovora koji smi imali.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste bili prisutni kada je on kidnapovan 12. juna 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi učestvovali u njegovom kidnapovanju?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Rekao sam ne. Ja čak i ne znam da je ta osoba kidnapovana. Nisam čuo za to. Čuo sam kada ste vi došli sa mnom da razgovarate.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Niste čuli da je on kidnapovan u junu 1998. godine? Vi to niste znali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nisam to znao.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se. Možda je stvar u tonu a ne u samom pitanju gospodina Whitinga, ali čini mi se da upravo ulazimo u spornu zonu navođenja svedoka.

SUDIJA PARKER: Mislim da nije suština pitanja ono na šta vi ulažete prigovor u ovom trenutku ali vi ste, kao i ja primjetili posebnu intonaciju. Izvolite, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Vodiću računa, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Pa ja nisam osetio potrebu da bilo šta kažem nakon ovog komentara.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate ili da li ste poznavali Lutfija Xhemshitija?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mene pitate? Jer nisam shvatio vaše pitanje.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ponoviću pitanje. Da li ste poznavali Lutfija Xhemshitija iz Crnog Brega/Breg i zi?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Lutfija Xhemshitija? Ne, nisam ga poznavao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste poznavali porodicu Lutfija Xhemshitija iz Crnog Brega/Breg iz?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, jednom sam ih vidio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste išli u njihovu kuću negde u junu ili julu 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. Išao sam tamo zbog oružja. Ja sam skupljao oružje na njihovom mestu i to je bilo prvi i poslednji put da sam uzimao oružje od jedne porodice. Osećao sam se jako loše. Kada sam ušao u njihovu kuću u uniformi, deca su bila jako uplašena. Rekao sam im da je razlog mog dolaska bio da uzmem od njih oružje. Ali taj ulazak u uniformi, po mom mišljenju, nije bio opravdan i zbog toga kažem da je to prvi i poslednji put da sam došao po oružje. Dali su mi oružje. To je bila puška M-48. To sam uradio u svojstvu vojnika i nikada više nisam video tu porodicu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate kada se to desilo? Da li se sećate?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim datuma. Ne znam tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li znate kog meseca je to bilo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Mogao je biti i juni ali ponavljam, ne znam tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je to bilo pre ofanzive, na kraju jula 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Pre. Pre ofanzive mislim.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada ste otišli u tu kuću, da li ste otišli danju ili noću?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bila je noć.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate koliko je bilo sati?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li su ljudi u kući spavali kada ste vi ušli?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, bili su budni. Svi su bili budni.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: S kim ste otišli?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Bio sam sa nekoliko svojih vojnika, ne sećam se tačno ko je sve bio sa mnom. Dvojica ili trojica vojnika su bili sa mnom. Bilo je veče. Pred sumrak.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate ijednog vojnika koji je bio s vama?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne sećam se. Ne.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste s bilo kim u kući razgovarali?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da. S jednom osobom, ne znam da li je to bio njegov brat ili neko drugi. Koliko je meni poznato Luta je bio, takođe, tamo, on je lično dao oružje i šumarsku uniformu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste vi razgovarali sa Lutom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, on mi je samo dao pušku i uniformu. A kad je reč o uniformi, rekao sam mu da ja nisam tu zbog uniforme i rekao sam mu: "Hvala ti za oružje". Ali on je rekao: "Daću ti uniformu zato što je ona identična vojnoj uniformi". Tako da sam ja uzeo uniformu ali ja nisam tražio uniformu. Njegova cela porodica je bila tamo, njegov brat je bio tamo, rekao sam mu ko sam, reko sam mu svoje ime i prezime, sve sam mu rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate šta koji je bio njegov posao? Šta je radio Luta Xhemshiti?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U to vreme mi je neko rekao da je imao pušku i da je bio šumar... i da je imao pušku. Tako da sam tamo otišao zbog puške. Ništa drugo nisam znao o njemu.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je on bilo šta rekao o OVK?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, samo mi je rekao: "I ja ću doći", ništa drugo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta ste vi rekli kad je on rekao: "I ja ću doći"?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Rekao sam: "Dođi neki drugi put. Danas mi samo daj pušku". Onda je: "U redu, spremiću se i doći ću".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste saznali nekoliko dana kasnije da je on bio kidnapovan?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Nikad to nisam saznao. Nisam to znao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikad kasnije saznali da je on bio kidnapovan?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Kasnije, kasnije, ne tad. Kasnije sam čuo, nisam znao za to. Njegova supruga i jedno od dece su bili tamo i ona me je pitala da li je njen suprug negde u tom području. Ne znam da li bila sa jednim ili sa dvoje dece. To je bilo u Krajmirovcu/Krojmir. Rekao sam joj: "Ja sam ta osoba koja je bila u vašoj kući i kojoj ste vi dali oružje". I nije bilo nikakve potrebe da on bude kidnapovan.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kad se to desilo, kada ste razgovarali sa njegovom suprugom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne sećam se, ne sećam se kada je ona bila tamo. To je bilo za vreme borbi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kojih borbi?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne znam tačno kad se to desilo ali to je bilo u vreme kada sam ja služio vojsku. To je bilo verovatno nakon ofanzive, možda u septembru ili oktobru ali ne mogu tačno da vam kažem. Ne znam tačno.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A kada je ona došla da razgovara s vama, šta vam je rekla?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Rekla mi je: "Moj suprug je nestao. Neko mi je odveo supruga". Odgovorio sam joj: "To nije niko iz vojske, nije moguće da ga je iko iz vojske odveo".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada čuli bilo šta drugo u vezi s tim šta se desilo tom čoveku?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, nikad ništa.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li se sećate čoveka po imenu Hetem Rexhaj? Da li je on dolazio u vaš štab u Krajmirovce/Krojmir?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Sećam se da ste mi onda postavili to pitanje i trebalo mi je vremena da se setim te osobe. Dva brata su služila sa mnom, a jedan od njih je bio Hetem Rexhaj. Da li ste to ime upravo rekli? Hetem Rexhaj?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da, to je ime koje sam rekao. Da li ste vi rekli da su dva brata služila s vama? Šta ste pod tim mislili?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da, dva brata, ne znam njihova imena. Nisu bili s nama, oni su došli kod nas.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Šta se desilo kad su došli kod vas?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Jedan od njih je rekao: "Pozvani smo da dođemo u OVK".

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta ste vi odgovorili na to?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Rekao sam mu: "Samo jedan ili obojica?" A onda je on rekao: "Samo jedan". Odgovorio sam: "U redu, onda jedan neka ostane, a drugi može da ide". I takođe sam im reko da ja nisam osoba koja ih je pozvala, mora da ih je neko drugi pozvao. Oni su otišli do Sedlara/Shalë. Imao sam svoje vojnike u Krajmirovcu/Krojmir, Sedlaru/Shalë i Lapušniku/Llapushnik. Oni su se uputili prema selu Sedlaru/Shalë. A dokle su stigli, ne znam. Vodile su se tamo teške borbe. Moguće je da su oni poginuli u borbama sa Srbima. Ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Rekli ste: "U redu, onda jedan neka ostane, a drugi može da ide".

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne. Jedan će se vratiti kući, dok će ta osoba koja je pozvana, ostati. Ta osoba je živa. Ako jedan od njih nije živ može da dođe da se suočimo. I ako to nisu reči koje sam mu rekao, onda neka budem odgovoran za to.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta se desilo sa onim koji je ostao?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne znam. Rekao sam mu da produži do Sedlare/Shalë i to je on i uradio. Nikad ga više ponovo nisam vidio. Moji vojnici su ga uputili prema Sedlaru/Shalë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li znate šta mu se desilo?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Znam da je on otišao prema Sedlaru/Shalë. Da se uputio prema Sedlaru/Shalë.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate šta se s njim desilo posle toga?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne znam, ništa ne znam. Ništa.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je bio vezan?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne. Nije bilo potrebe da se veže. Kada neko dođe i kaže: "Pozvan sam da se pridružim vojsci", zašto biste tu osobu vezali?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pokazaću vam neke fotografije uz pomoć poslužitelja.

TUŽILAC WHITING: Za zapisnik: to su fotografije koje nose oznaku ERN U003-2174, U003-2172, U003-2164 i U003-2165. Nema potrebe da se stavljaju na grafoskop.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, molim vas pogledajte ove fotografije.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da.

SUDIJA PARKER: Da li se one mogu staviti na trenutak na grafoskop. Da li su one pod nekim ograničenjem?

TUŽILAC WHITING: Ne, mislim da nisu, Časni Sude. Jedan širi dokazni predmet je pod pečatom. Međutim, mislim da sa ovim samim fotografijama nema nikakvog problema.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine Qeriqi, da li prepoznajete ijednog čoveka na ovim fotografijam?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Ne prepoznajem. Pogledao sam sve fotografije ali ih ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate bilo šta o četvorici Srba koji su izvedeni iz autobusa u Crnojlovu/Carralevë, negde oko 30. juna 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada čuli da su muškarci, Srbi, zaustavljeni u Crnojlovo/Carralevë...

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dozvolite da završim svoje pitanje pre nego što odgovorite na njega.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: U redu. Izvinjavam se.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste ikada čuli bilo šta o tome da su muškarci, Srbi, izvedeni iz autobusa u Crnojlovu/Carralevë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate vojnika po imenu Ramhan Tafa?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Poznavao sam ga, on je mučenik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Kada je on poginuo?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Poginuo je 11. aprila 1999. godine u selu Košare/Koshare.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je on u junu 1998. godine bio vojnik pod vašom komandom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Da, Rahman, jeste.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A Ramadan Lushi? Da li je on bio vojnik pod vašom komandom?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nema osobe s tim imenom, nikad nije ni bila, Ramadan Lushi.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta je sa Feradinom Gashijem?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: On je došao kasnije i postao vojnik. Nakon ofanzive. Pre ofanzive on je samo prolazio, bio je samo privremeno s nama. Više se bavio logistikom, nije bio redovni vojnik, mobilisani vojnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sad ću vam pokazati još dve fotografije. Za zapisnik, to su fotografije koje nose oznake ERN U003-8699 i ERN U003-8700.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, ne znam. Ne, nisam ga znao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Približno 25. juna 1998. godine, da li ste bilo šta čuli o Živoradu Krstiću ili o Srboljubu Miladinoviću koji su bili skinuti iz autobusa u Crnoljevu/Carralevë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne. Nisam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li vam to drugo ime bilo šta znači? Miladinović, saobraćajni policajac iz Štimlja/Shtime?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne sećam se. Nisam ništa čuo.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Ali moje pitanje je bilo: da li vam to ime poznato? Da li ste poznavali tu osobu?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nisam ga poznao. Nisam tamo živio da bih ga znao. Nisam ni čuo za njega. Rekao sam vam da sam živio u inostranstvu još 1981. godine. Kako sam mogao da poznajem Srbe?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A da li ste ikada čuli da je neki saobraćajni policajac zaustavljen i uhapšen u Crnoljevu/Carralevë?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nisam. Nikad.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dozvolite da vam pokažem još nekoliko fotografija. Za zapisnik, to su fotografije koje nose oznake ERN U003-2166, ERN U003-2167 i ERN U003-2168.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne poznajem nikog od njih.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Tokom juna ili jula 1998. godine da li ste bilo šta čuli o trojici Srba, dvojici braće i još jednom muškarcu koji su zaustavljeni i izvedeni iz njihovog automobila u vašem području?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Nisam čuo i mi nismo imali pravo da kidnapujemo ljude. I ne verujem da su naši vojnici kidnapovali ljude.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pokazaću vam još jednu fotografiju. A ova fotografija nosi oznaku ERN U003-2171.

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ni njega ne znam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste bilo šta čili o dva muškarca koja su bila skinuta... o dvojici Srba izvedenih iz njihovog dostavnog vozila u vašem području tokom juna ili jula 1998. godine?

SVEDOK QERIQI – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste tokom juna ili jula 1998. godine čuli da je ijedan Srbin zarobljen u vašem području od strane vojnika OVK? Da li ste znali da su vojnici OVK zarobili bilo kog Srbina u vašem području?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, nisam čuo. Rekao sam vam već ranije da niko nije imao pravo da bilo koga kidnapuje. To nije predviđeno našim pravilima. Ne verujem da se iko mogao usuditi da to uradi. Kako sam onda to mogao da čujem kad mi to nismo radili?

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Pokazaću vam još nekoliko fotografija koje nose oznaku ERN 0323-1471, ERN 0323-1436 i ERN U003-8705.

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, ne znam ih.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li znate imena: Agim Ademi, Vesel Ahmeti, Shyqyri Zymeri?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Nikad ih nisam poznavao ranije, međutim nakon rata sam čuo glasine o njima. Inače ih nisam poznavao. Agim, koga spominjete, moji rođaci žive u njegovoj blizini. Znam da je s njima bio u srodstvu ali ne znam ništa više o tome.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je to porodica vaše supruge koja živi u Godancu/Godanc?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Jeste li vi sa drugima bili uključeni u njihovo kidnapovanje 27. juna 1998. godine?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Ne, nisam učestvovao ni u kakvom kidnapovanju tih ljudi, ni bilo koga drugog. Ja nisam imao razloga da to uradim, ne verujem da je bilo ko to uradio.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Dakle, zaključujem na osnovu tog odgovora da vi nemate nikakvih saznanja da su oni bili kidnapovani u junu 1998. godine. Vaše je svedočenje da ništa ne znate o tome?

SVEDOK QERIQUI – ODGOVOR: Nemam nikakvih saznanja o tome i siguran sam... sasvim sam uveren u ovo što govorim, a to je – da sam znao, sigurno bih to i rekao pred ovim Sudom. Ali ne znam ništa. Moja je tvrdnja da ništa ne znam o tim ljudima.

TUŽILAC WHITING: Možemo li molim vas da pređemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Da.

(privatna sednica)

SUDIJA PARKER: Sada ćemo da prekinemo sa radom do sutra u 14.15 časova.

Sednica je završena u 19.00 h

Nastavlja se u utorak, 1. marta 2005. godine u 14.15 h.

